

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

3die Aarg.

15de December 1872.

23de Hefte.

Karl den Store.

(Slutning.)

Alle kjende Fortællingen om Einhard og Emma. Den sidste var Karls Datter og troløvet med Græfvernes Konge, men Einhard, Karls Sekretær, havde set hende og vundet hendes Hjerte. En Tid gif hen, og deres indbyrdes Kjærlighed vovede Dag for Dag. Men Frygt for Kongens Brede afholdt dem fra at vove Faren ved en Sammentkomst. Dog heftig Elskov besejrer Alt. Thi da den brave Mand glødede af ulegelig Kjærlighed og ei vovede at nærme sig Møens Dre ved et Sendebud, fattede han tilslut Mod og sneg sig i en natlig Time hemmelig til hendes Somsfrubur. Her bankede han sagte paa og blev lukket ind, da han foregav at have et Bud fra Kongen til Møen. Da han nu ved Dagens Frembrud i natlig Stilhed atter vilde vende tilbage den Vej, han var kommen, saa han, at der imidlertid uventet var falden dyb Sne, og han

vovede ei at gaa videre for ei at blive forraadt ved sine mandlige Fodtrin, og Argesten, som Bevidstheden om, hvad der var skeet, fremkaldte, tvang dem begge til at blive inde. Da de nu i sin Nød raadsløg om, hvad der var at gjøre, kom den sagre Somsfru, som Kjærligheden gjorde driftig, paa den Tanke, at hun vilde bære sig og tage ham paa sin Ryg og bære ham endnu før Dag til hans Bolig, sætte ham ned der og faa vende tilbage, hvøi følgende sine Fodtrin. Men just i denne Nat havde Keiseren, som man tror, efter en guddommelig Tilstiftelse, ikke faaet Søn paa sine Dine, og i det første Morgengry var han staaet op; da han saa ud fra sit Slot, fik han Die paa sin Datter, der vakkede under sin Byrde og neppe kunde gaa, og derpaa, saasnart hun havde sat sin Byrde af paa det bestemte Sted,

med hurtige Skridt vendte tilbage. Keiseren, der forstod Sammenhængen, grebes af Forundring som af Smerte, men beherskede sig dog, da han troede, at dette ikke var skeet uden efter Guds Tilstiftelse, og han iagttog Tausshed om, hvad han havde seet. Imidlertid fandt Einhard, der vel vidste, at Sagen i intet Fald kunde længe blive skjult for sin Herre, endelig paa Raad i sin Nød. Han traadte frem for Keiseren og bad ham paa sine Knæ om sin Afsted, idet han tilføjede, at hans mange og store Tjenester ikke vare blevne lønnede efter Forsjeneske. Keiseren agtede ikke stort paa dette og taug længe; men derpaa lovede han ham, at han snarest mulig vilde opfylde hans Bøn og fassatte en Dag, paa hvilken han indbød sit Raad, sit Riges Store og de Dvrige, der ellers stod ham nær, til sig. Dagen kom, og Karl fremlagde Sagen for den glimrende Forsamling. Meningerne om, hvad der var at gjøre, delte sig mellem streng Straf og mild Eftergivenesshed. Karl valgte det Sidste og fældede den Dom: "Det tykkes os, at det er mere værdigt, og at det sømmer sig mere for vort Riges Ry, at tilgive deres Ungdom dette, og at knytte dem sammen i ghyldigt Ægteskab og at dække en saa skammelig Forseelse med Arbarhedens Slør." Dernæst blev Einhard indkaldt, og til ham talte Karl omtrent saaledes: "Nylig kom din Klage for mine Øren, at vi ikke har lønnet dine Tjenester, som det sømmer sig en Konge; nu vil jeg, for ei at bruge mange Ørd, ved en kostelig Gave bringe din Klage til Tausshed, jeg vil give dig min Datter til Hustru, hun som bar dig og

derved viste sig villig til at tage dit Nag paa sig." Dernæst blev paa Kongens Bud hans Datter, omgiven af et talrigt Følge, ført ind i Salen, og rødmende blev hun nu fra Faderens Haand givet i Einhards. Et rigt Udstyr, flere Godser, tallose Gaver af Guld og Sølv var Brudens fyrstelige Medgift.

Dette fortæller en Munk fra det tolvte Aarhundrede om Karls Datter, idet han følger et gammelt Sagn, der var gaaet fra Slægt til Slægt. Men de lærde mener, at dette Sagn er Digtning, og de fremfører saa vægtige Grunde, at man maa give dem Ret. Denne Einhard, som her nævnes, er nemlig ingen anden end den før omtalte, der skrev Karls Livshistorie. I denne Bog opregner han alle hans Døtre uden at nævne nogen Emma, heller ikke siger han med et eneste Ørd, at han er Keiserens Svigersøn, eller at han staar i noget som helst nærmere Forhold til ham. Dette og meget Andet gjør det umuligt at godkjende Sagnet sandhed i den Form, det foreligger; men nu ved man med Sikkerhed, at lignende Kjærlighedsforhold, som det Sagnet tillægger Emma til en af Karls Mænd, i Virkeligheden fandt Sted mellem tvende af hans Døtre og nogle af de høiest Stillede ved Hoffet. Dette er rimeligvis Sagnet oprindelige Kjerne, som imidlertid frit har dannet sig, til det fik sin nærværende Form.

I Klædedragt, Mad og Drikke udmærkede Karl sig ved stor Tarvelighed. Han gif klædt paa franktisk Vis. Der sin Underflodning bar han en Vams, der var kantet med Silke. Benene omviklede han med

Baand, der gik op til Knæet, og om Vinteren dækkede en af Sobelkind sjet Frak hans Skuldre og Bryst. Over sin Dragt bar han en havgrøn Kappe, og ved hans Side hang altid et guldhjaltet Sværd. Kun sjelden bar han en kostbarere Klædning, thi ved sit Forbillede vilde han vænne Hof og Folk til Tarvelighed. I Drik var han mere afholdende end nogen Anden; Intet skædede han mere og straffede strengere end Drukkeskab. Selv nød han ved Bordet Vin, men sjelden mere end tre Bøgere; man saa ham derfor aldrig beruset. I Spise var han ikke fuldt saa afholdende. De kirkelige Fastedage huede ham ikke, især da Kjød, fremfor alt Steg, var hans Indlingsmad. Dog saa man sjelden mere end fire Pletter Mad paa hans Bord. Kun ved høitidelige Leiligheder holdt han Gæstebud; men da sparede han heller ikke paa Noget. Ved Bordet hørte han gjerne Musikk; ofte lod han sig ogsaa forelæse af en god Bog, især faldt Augustin "om Guds Stat" i hans Smag. Han undte sig ikke megen Fritid; selv naar han klædte sig paa, gav han sine Venner og sine Mænd Udgang, og mangen Ketsstrid har han afgjort i den tidlige Morgenstund under Paaklædningen.

Allerede før er sagt, at Karl var en from Mand. Hans store Forbillede som Konge var den Guds Mand David, og om han end ofte som denne laa under for sin stærke Natur, saa var der dog altid Rum til Anger og Bedring. Han var de Fattiges Ven og gavmild mod Kirker og Klostre. Særlig bar han Omjorg for, at Guds tjeneften foregik med Orden og Sømmelighed.

Selv var han daglig i Kirke og sang høit med. Han byggede den store Kirke i Aachen, som endnu staar, og smykkede den med Guld og Sølv og med Citre og Døre af Kobler. Søiler og Marmor lod han hente ligesaa Italia. Han lagde megen Vægt paa, at Præsterne viste sig i sømmelige Klæder, og selv Dørvogterne, der havde den laveste kirkelige Grad, fik en egen Dragt, der skulde vise deres Stilling. Paa en god Kirkesang satte han megen Pris; paa hans Tid kom Orgler først til Vesten, de var vistnok store og tunge, og Tangenterne maatte endog slaæes ned med knyttede Næver, men de hjalp dog selv i sin mest usuldkomme Form til at støtte Sangen. For at lære sine Francker at synge lod han dem undervises af Romere, og snart troede hine at kunne maale sig med sine Lærere. Ved Paaskefesten i 787, som Karl feirede i Rom sammen med Paven, blev der endog Strid mellem de frankiske og romerske Sangere. De sidste sagde, at de første sang falskt, og de første mente, at de gjorde det bedre og smukkere end Romerne. Karl selv maatte mæggle Fred mellem de vrede Sangere. Han tog dem da alvorligt i Skole og spurgte sine Francker: "Sig mig oprigtigt, hvad er reneft og bedste, enten den levende Kilde eller den fra hin udgaende langt bortflydende Bæk?" Franckerne sagde naturligtvis "Kilden", og nu lagde han saaledes ud for dem om, at de var den afledede Bæk, Romerne, deres Lærere, derimod Kilden, at de maatte falde tilføde.

VI. Karls sidste Levedage.

Det var en haard og tung Tid

de sidste Aar i den store Konges Liv. Skyer traf op over hans Rige, der varslede om Uveir. Han saa, at dette nærmede sig og sølte, at han ikke kunde afværge det. Normannernes Driftighed under Godfrid og Maurernes Plyndringer i Italien fyldte hans Sind med bange Anelser. Huslige Sorger stødte til. Døden begyndte at sprede den Kredts af Sønner og Døtre, der havde omgivet ham. Først blev hans Søn Pipin bortkaldt, og Aaret efter døde ogsaa Thronarvingen Karl; kun den yngste og svageste af Sønnerne, Ludvig, blev igjen. Den stærke Mand fældede Taarer ved deres Grav; thi lyse Forhaabninger vandrede bort med disse Sønner. De sydlige Lokker blev snehvide, den stolte Nakke begyndte at bøies, og den lyse Pande furedes af Alder og Sorg. Hans Selbred, der før havde været stærk, vakkede. Han fik ofte Feberanfald, og et Stød bragte ham til at hinke paa den ene Fod; men endnu kunde den 70aarige Gubbe tumle sin Hest som en Yngling og svømme omkap med den Bedste i sit Følge. I Kamp aa man ham dog sjeldnere, og han reiste mindre end før. Aachen med Omegn blev hans kjæreste Opholdssted. Rundt om var der tætte Skogelunde af Wildt; i Nærheden af Staden var der varme Kilder, af hvilke den Gamle hentede legemlig Foryngelse, og i selve Byen stod den stolte Kirke for Guds Moder, som han selv havde reist. Her var han ofte at se, helst dog ved Morgen gudstjenesten. Den høie Kjæmpeskikkelse med de hvide Lokker, det lange Skjæg og de milde klare Dine var let kjendelig inden den forsamlede Menighed. Han var venlig og

tilgjængelig for Enhver, og han lod ingen Hoffstibhed lægge Rum mellem sig og den Kingeste blandt sit Folk.

Det var i Begyndelsen af Aaret 814. Karl var netop kommen til Aachen for at tilbringe Vinteren der. Da blev han med Et saa syg, at han maatte holde Sengen. Han led af en stærk Feber, og dertil kom ogsaa Stensmerter. Ehgdommen blev saa alvorlig, at Alle mærkede, at den var til Døden. Efter syv Dages Ehgeleie vandrede han bort efter paa sit Yderste med Andagt og Tro at have annammet Alterens Sakramente. Det var den 28de Januar om Morgenen, at den store Keiser udaandede. Han var da nær 72 Aar gammel og havde styret Frankrig i 47 Aar.

Han fik sin Grav i Guds Moders Kirke i Aachen, hvor han i levende Live saa ofte havde sunget og bedet. En gammel Munk fortæller om hans Jordfæstelse: Hans Lig blev balsameret og sat paa en gylden Stol i Grabhvælvingen. Han omgjordes med sit Sværd og fik en gylden Evangeliebog i sin Haand. Skuldbrene lenedes tilbage mod Stolen, Hovedet blev statelig hævet, og et Diadem fæstedes paa dets Pande, og ved hans Fødder blev det gyldne Scepter og Skjold stillet, som Pave Leo havde indviet; tilslut lukkede man hans Grav og forseglede den. Men udenfor Grabhvælvingen blev en forgyldt Bue reist og under den hans Billede med følgende Indskrift: Herunder ligger Liget af Karl, den store og rettroende Keiser, der herlig har øget Frankernes Rige og lykkelig styret det gennem 47 Aar. Han døde syvti Aar gammel i Herrens Aar 814, den 28de Januar.

Efter Karl kom hans Søn Ludvig med Tilnavnet den Fromme. Han tog i Arv Faderens Kjærlighed til Kirken, men manglede hans store Herstergaver og blev tilsidst endog bekriget af sine egne Sønner, overvunden og fangen. Efter hans Død i Aaret 840 fulgte hans Sønner ham i Styrelsen. Disse kom igjen i indbyrdes Strid; i store Slag ødtes Frankernes Magt, og tilsidst deltes Riget ved Forliget til Verdun i 843. En Mennefskalder var altfaa gaact, og Karls store Verk, paa hvilket der var ødet Strømme af Blod, var tilskyndende forstyrret. Nu paafulgte en mørk Tid, mørkere end selve Fjoltvandringens Aarhundrede. Thi da det vesterlandste Keiserdømme i sin nye Form opløstes, mistede Kristenheden den Forvarskraft, som Samholdet giver. Fjendernes Angreb tiltog i Styrke. Det Uveir fra Nord, som Karl havde anet, brød løs. Den samme Eventyrlængsel, som Aarhundreder i Forveien havde drevet Goter og Vandaler mod Syd, greb ogsaa de skandinaviske Folk. I tætte Skarer faldt de som Vikinger over Tydsklands, Franklands og Englands Kyster og udbredte Vdelæggelse videnom, og samtidig blev Arabernes Angreb fra Syd stedse farligere; Karl Magnus's Tjebninger var borte, der var ingen Roland, som kunde værne om Grændsen, selv Rom truedes. Og endelig trængte et Folk frem fra Abarernes gamle Land, som ved sin Talrigheid, Tapperheid og Vilddheid skulde kalde Minderne om Gumer og Abarer tilbage. Det var Magharerne. Paa sine lynsnare Heste kastede de sig over Tydskland, brændte Byerne, nedhug Beboerne og bortførte Kvæ-

get. Fra Nord, fra Syd og fra Ost blev saaledes den vesterlandste Kristenheid angreben, og snart var der intet Land tilbage, uden at det jo var blevet hjemstøgt af vilde Gedinger. Man har senere kaldet denne Tid "det mørke Aarhundrede" og med Rette. Det var en eneste lang Fimbulvinter, dette Tidsrum uden Somre, med vilde Storme, Snefog og Mørke. Og denne Trængsel udenfra var ledsaget af en tilskyndende Oplosning af alt kirkeligt og sædeligt Liv i det indre. Der var en moralsk Fordærvelse uden Lige baade blandt Læge og Præster. Værst var det ved selve Papehoffet. Det videnskabelige Liv, der var vaakt ved Karl, slukkedes saa aldeles, at de Paa, som søgte at holde det lille, der var, vedlige, frygtedes som Trolde-mænd.

Men midt under denne Fordærvelse arbejdede der dog Kræfter, som vilde frem. Der var vistnok kommen en Eftervinter, som havde bragt de Spirer til at visne, som den tidlige Vaar under Karls Styrelse havde fremlokket; men ogsaa denne Vaar skulde bringe Bud om Sommeren, og den kom ogsaa denne gang varm og rig.

For den senere Middelalder stod Karl som en Helt uden Lige, og gjennem den Slechts Udsjæled, som fulgte efter ham, straalende hans Storheid saameget herligere. Og laaner han ei sin Glands af en senere Tidsalders Lidnheid, thi han bærer den i sig selv. Ingen af Middelalderens Fyrster har øvet den Indflydelse som han. Af hans Rige fremgik Middelalderens to Hovedriger Tydskland og Frankrig, og for disse saavel som for de fleste kristne Stater

blev Karls Indretninger og Love det samfundsbyggende Grundlag. Men ikke Statslivet alene stulder ham meget; ogsaa det kirkelige og videnskabelige Liv styrkedes ved ham. Aldrig har Kirken haft en veldigere Stytsherre, og sjelden har Dannelse og Ophlysning kunnet glæde sig ved en kraftigere og mere nidkjer Patron. Kirken gjorde ham til Helgen og Folkene til sin mest feirede Sagnhelt. Derfor gif ogsaa Sagaen om Karl Magnus og hans Tæbninger udover al Europa, og man sang om ham og om Holand fra Spanien op til bort fjerne Tædreland, og saaledes blev han ligesom til et Fælles-eie for hele den vesterlandste Kristenhed; han blev til det uopnaaede Forbillede for alle Konger, ja den hele Tidsalders Streben gif ud paa at naa frem til de Gæider, paa hvilke han stod. Aldrig har der ligget en mere begejstrende Magt i en Fyrstes Liv end den, der var gjemt i hans. Svad Grækenlands Halvguder var

for Hellenersfolket, blev Karl og hans Mænd for Middelalderens Nationer. Men medens Hellenernes Theseus og Herakles tilhører Digtningens Verden, virkeliggjorde Middelalderens Folk sit fyrstelige Ideal i en historisk Personlighed. Thi han staaer for os som en ægte Levendegjørelse af den germaniske Folkeand, saaledes som den formede sig paa det europæiske Fastland. Han var til Fuldkommenhed, saavidt der menneskeligt var muligt, hvad en Mari, en Athaulf, en Theodorik, en Karl Martel kun var brudstykkevis. Men fordi Folkeanden i ham saa sin fuldkomne Virkeligjørelse, maatte ogsaa Billedet af ham blive bearet i større Tylde og med større Troskab end af nogen anden Helt fra den Tid, og derfor lyder ogsaa det samstemmige Vidnesbyrd fra alle Middelalderens Sagamænd: Ei fremstod der senere nogen Konge, der var jævgod med Frankernes Konge Karl Magnus.

Murer-Familien.

(Efter det Lybke.)

(Fortsat.)

Nysgjerrig, som i Almindelighed Pigerne ere, reiste Rosa sig fra sit Sæde og saa igjennem Vinduet efter den andægtige Sanger, som sang det hele Vers ud.

Det er en Mand i en gammel blomstret Slaabrot, hvis Ansigt jeg synes, at jeg skulde have seet før;

han bor i Etagen nedenfor os, sagde Rosa, da hun vendte tilbage fra Vinduet. Men Gertrud havde nu Andet at gjøre end at bebhvre sig om Nabostabet. Hun anviste hver sin Gjerning, og gif derpaa for at besørge det Lvi vasket, der var hende overgivet. Endnu før

Kloffen var ni, var hun færdig dermed, og gif nu for at trække en Snor paa den lange Gang, der gif udenfor hendes Værelse langs Huset, og hvor Morgensolen skinnede venligt. Gertrud var endnu beskæftiget med at hænge Tøiet op paa Snoren, da Værtinden i Huset kom ned af Loftstrappen, fulgt af sin Tjenestepige, der bar en Kurb med tomme Flaster. Hun hilfede venlig paa Gertrud og blev staaende hos hende, idet hun sagde: Naa, De har sandelig fint Linned.

Det tilhører ikke mig, svarede Gertrud, men en Fremmed i Hotellet, for hvem jeg hentede en Kuffert paa Posthuset. Man maa tage enhver liden Fortjeneste med.

Deri har De Ret, sagde Værtinden, og jeg ærgret mig stedse over de Menneſter, som forlanger, at Gud ſkal lade Penge og Brød falde ned til dem igjennem Luften, og ſidder og lægger Hænderne i Skjød. Maaſke De da ogsaa vil være ſaa god at ſtulle diſſe Flaster for mig, thi jeg maa aſtappe mit Al i Eſtermiddag, og jeg kan ikke godt undvære Pigen i Kjøkkenet.

Hjertelig gjerne, ſagde Gertrud, tog Flaſterne fra Pigen og bar dem ned i Gaarden til Brønden. Derpaa beghndte hun ſtrag paa Arbeidet, hvilket hun ved Middagſtid til Værtindens Tilfredshed havde fuldført.

Om ogsaa Børnene maa bieve en Timestid paa Poteterne til Middags, eller nyies med Kaffe med Brød til, kan det ikke ſkade dem, tænkte Gertrud, idet hun vilde forlade Gaarden. Da kaldte Værtinden hende ind i Kjøkkenet. Her, ſagde hun, er ſeg Skilling for Deres Umage, og her

er ogsaa noget Mad, ſom igaar er bleven tilovers, om De vil have den, den bliver ellers ſur.

Den tilbudne Mad ſaa Gertrud vilde være rigelig nok til at mætte baade hende og Børnene, hvorfor hun vægrede ſig ved at modtage Pengene, og ſagde, at hun gjerne for Intet vilde have ſtullet Flaſterne. Men Værtinden nødede hende til at modtage baade Maden og Pengene, og lovede tillige ved foreſaldne Leiligheder at ville give hende lidt Fortjeneste.

Ligeſom Fuglene, der finder et Korn, med Glæde bringer dette til Neden til Ungerne, ſaaledes ogsaa Gertrud, hvem Herren atter havde været god.

Lykke giver Mod—undertiden gørden overgiver. Derfor beghndte Gertrud, da hun kom ind til Sine, ganſke alborlig at ſige: Værtinden nede vilde give mig et ſtort Fåd med Mad, men jeg gad ikke ſlæbe det tunge Fåd op over alle Trapperne, og ſaa lod jeg det ſtaa nede.

Seg vil hente det, raabte Georg ivrig, og ſtod alt paa Sprang.

Vift ikke, ſagde Moderen, du var jo alt imorges træet af alle Trapperne.

Na dette er noget ganſke Andet—ſagde Georg—for et Fåd Mad løber jeg gjerne Trapperne op og ned ti Gange i et Mandedræt.

Og naar din Moder vil have det, ikke ogsaa da? ſagde Gertrud, idet hun ſaa ſkarpt paa ham.

So viſt, ſagde han lyſtig, og havde alt Haanden paa Døren, for ikke længere at udfætte Madfådet for den Fare at blive ſtaaende nede.

Saa bliv kun! ſagde Gertrud, og lo nu ogsaa, og gif derpaa for at

se til Maden, som alt stod over Ilden i Kjøkkenet for at varmes. Maden bestod af en kraftig Suppe med Bønner og et anseeligt Stykke Faarekjød. Paa lang Tid havde Familien ikke nydt et saa kraftigt Maaltid.

Da Klokken var to om Eftermiddagen, var Vinvedet paa Gangen tørt. Gertrud bar det til Nullen for at rulle det; her forefandt hun nyt Arbeide, og ny Fortjeneste.

En Mand, der var bestilt til at trække Nullen for Værtinden, kom ikke; Gertrud overtog med Glæde dette Arbeide, og fik for hver Time 3 Skilling betalt. Løbet, som hun havde vasket, fik hun 20 Skilling for. Altsaa beløb hendes Fortjeneste for idag sig til 2 Mark og 3 Skilling, foruden Maden.

I Nige, som læser dette, ler ikke og spotter ikke den fattige Gertrud, hvem det forekom, at hendes Indtægt denne Dag havde været umaa-delig stor. Hende vare de saa Skillingen mere end de Hundreder af Dalere, som Eders Skyldnere betale Eder i Renter.

VIII.

Gertrud havde gjemt den Tolvskilling, som hun havde bragt med sig til Bøen; thi hun sagde: denne har bragt mig Lykke, og den skal ligge der, jeg vil ikke give den ud. Endnu lagde hun dertil tolv Skilling af de Penge, hun havde forijent. Og Herren var med hende, at hun mangen Dag kunde gjentage dette, thi Arbeide og Fortjeneste fandtes stedse for den til Arbeide villige Gertrud. Da hun paa denne Maade saa Opholdet for sig og sine sikret, satte hun efter nogle

Dages Forløb sine to ældste Børn i en Stole, og de to mindste søgte hun at faa optaget i et Ughl, dog kunde man der ikke modtage hendes Lise, førend hun rigtig kunde gaa. Dette gjorde hende jo en Streg i Negningen, dog gif Tingene bedre, end hun troede.

Paa den femte Dag efter at hun var flyttet til Bøen kom hun en Morgen tidlig fra Bageren. I Forskuen stødte hun paa en Mand, som hun vøiblikkelig kjendte.

God Morgen Hr. Kandidat! hilsede hun venligt.

Denne dreiede den lidt i Skyggen staaende Kone om mod Lyset og raabte da forundret: Hvorledes? De her, Madam Engelman? Ved De, at jeg nu netop stod i Begreb med at besøge Dem i Voschwih?

Det kan De gjøre nærmere, dersom De vil være saa god at uleilige Dem op i femte Etage.

Er det muligt? sagde Kandidaten. De skulde være den Kone med fire Børn, der er flyttet ind i mit Nabostab? Det er jo ligesaa mærkeligt, som forusset. Nu, da maa jeg dog strax se ind til Dem. Dermed tog han Gertrud ved Armen og førte hende hen til Trappen.

Og De—spurgte Gertrud—skulde være den Herre i en blomstret Slaabroff, som min Rosa saa og næsten havde gjenkjendt, og som frydrede vor første Kaffe i dette Hus med den skjønne Sang: "Paa Gud og ei paa min Forstand?"

Her lagde Kandidaten Pegefingeren paa Munden, og sagde: naar jeg gaar op ad Trapper, taler jeg aldrig.

Stiltskændt steg de derpaa op af de fem Trapper; da de vare komne

ovenpaa, blev Kandidaten staaende paa Gangen og hostede; derpaa sagde han: har De ikke mange Gange i Deres Hjerter troet, at jeg var En, som ikke holdt Ord, fordi jeg ikke kom til Dem, som jeg havde lovet? Men, kjære Kone, man maa ikke dømme Menneſket efter det ydre Skin. Hør derfor nu, hvad jeg til min Undskyldning har at ſige Dem.

Trød dog først ind paa mit Værelse—sagde Gertrud—her paa Gangen er det kjøligt.

Nei—sagde Kandidaten — retſærdiggjort vil jeg gaa ind i Deres Stue. Alſaa: Jeg heder Gotfred Vermuth, bliver Suleaſten 49 Aar gammel, er allerede i en hel Del Aar theologisk Kandidat; som ſaadan erhvervede jeg mig min temmelig knappe Underholdning ved at tilſtude unge, fortjælede Herrer til Univerſitetet, i det latinske, græſke og hebraiske Sprog; og endelig er jeg et Slags Rødanfer ved Vakancer eller, naar de Herrer Geiſtliche ſaar Permiſſion for en Tid. Som ſaadan har jeg nu tilbragt mere end to Maaneder i Epſdorf og var gjerne bleven der længere, men man ſagde mig: "Min kjære Vermuth med det varme Blod, den Stilling er dig alſor god, thi ſet kun paa din Reiſehat, og ſig dit Ophold her god Nat". Nu ſaa gif jeg da, omendſkjønt Børnene nødig ſaa mig gaa fra dem, og først i forrige Uge er jeg ogſaa indflyttet i mit gamle Kvarter, hvor jeg rigtignok ſabner mit kjære Epſdorf med ſine venlige Bøndergaard og de redelige Beboere, de grønne Enge og Skove med de beſjædrede Sangere, ja ſelv det godmodige brummende Kvæg.—

Dog hvorledes gaar det den engleſke Ehge? og den lille Liſe? har hun ogſaa ſaaet Mededere, eller har De fulgt mit Raad?

Se ſelv, Hr. Kandidat — ſagde Gertrud, idet hun aabnede Stuedøren, igjennem hvilken hun traadte ind, og hilſede Børnene med et hjerteligt "God Morgen, kjære Børn!" Da Herman ſaa den ſorte Mand, gjenmte han ſig bagved Roſa. Men Kandidaten drog ham atter frem og ſagde: juſt paa dig var det mynket. Men ſe, du er jo bleven ſtor og ſtærk, ſiden jeg ſaa dig. Hvilke Underer dog Elbens Vand kan gjøre! Og der er jo ogſaa den Liſe; Liſe heder hun jo? Nu, paa hende ſer man ingen Mededere. Han tog BARNET paa ſine Arme, hun ſaa paa ham med ſtore Dine, men grød dog ikke. Et valkert BARN, roſte han—hun bliver ikke bange for den ſorte Mand, ſom den lille Engländer gjorde. Tag dig Ekſempel af hende Gut, ſagde han til Herman. Derſom jeg huſker ret, har jeg endnu nogle Pærer liggende af det Frugtforraad, ſom mine kjære Epſdorſere paanødede mig, da jeg forlod dem. Dem ſkal Liſe have. — Velkommen min lille Ridder Georg, ſom næſten gjennemborer mig med dine brune Dine, ſom om jeg ſkulde være en Lindorm.—Hvorfra kommer Elben, og hvor er dens Udløb? Nu! Du bliver rød—forlegen? Jeg ſer nok, at jeg maa tage dig i en geografisk Kur. Legende ſtal du lære Jordbeſtrelſen af mig. Roſa gif mig en Haand. Ikke ſandt, du ſtaar din Moder trolig bi, ſom det ſommer ſig for en taknemmelig Datter?

Den ſnakſomme Kandidat pratete endnu længe og erhvervede ſig der-

ved Børnenes fuldkomne Tillid. Da han gik, lovede han snart at komme igjen, og det ikke med tomme Hænder, hvilket han ogsaa troelig holdt, omendstjont hans Gaver kun bestod i Frugt.

Kandidaten var altsaa, naar undtages Vertinden, den anden Husfælle, hvis Bekjendtskab Gertrud havde haft Anledning til at gjøre. Snart skulde hun lære en Tredie at kjende. Den følgende Formiddag stod hun paa Gangen ved en Vasseballe; Rosa bar Lise paa Armene op og ned af Gangen, hvor just Morgensolen kastede sine venlige Stråler, og sang derved en Sang, som hun havde lært i Skolen. Pludselig blev en Dør i Nærheden aabnet, og et lidet gammelagtigt Fruentimmer lod sig se i den. Efter hendes Klædedragt at dømme, syntes hun at være af en lidt høiere Stand end Gertrud, men ingenlunde mere velstaaende, thi hendes Antret var meget maadeligt. Hun var Gertruds nærmeste Nabo, men hun saa hende nu for første Gang, da hun stedse holdt sin Dør tillukket. Den venlige Hilsen, hun havde i Beredskab, døde paa hendes Læber, da Naboerften med et mørkt Ansigt og endnu bitrere Tone sagde: Hører da aldrig den Syngen op? Maa ikke Husets Folk tro, at vi heroppe leve i Herlighed og Glæde, og dog skal jeg vædde paa, at Smalhans regjerer i Eders Kjøkken saavel som i mit.

Hvad det Sidste angaar, da har De fuldkommen Ret, svarede Gertrud blidt. Men er det da blot de Nige, der har Tilladelse til at synge og være veltilmode? Er da den fattige ingen Fornøielse have, selv

naar de Intet koster ham? Fuglene synger jo og priser sin Skaber, og Mennesket, som ere ulige mere be-naadede af ham, skulde tie?

Ei—sagde den gamle Somsfru—kun Mandfolkene blandt Menneskene som blandt Fuglene pleier at gjøre den meste Larm med Tungen. Jeg holder mig ogsaa en Kanarifugl, men en "Sun", som sidder smukt stille, og siger i det høieste engang imellem: "Rit", "Rit". Hørte derimod Folkene hos mig en Fugl, som sang og larmede, strax vilde de tro, at det maatte staa meget godt til med mig. For mig maa Folk tro, hvad de vil — svarede Gertrud — om jeg synger og er glad. Jeg lever af Herrens Godhed og mine Svenders Arbeide, og frygter Ingen.

Derpaa traadte den gamle Somsfru tilbage i sit Værelse, og slog Døren heftigt i, saa det skraldede.

Da hører jeg dog heller et Barns Sang end en saadan Slaaen i Dørene, sagde Gertrud ved sig selv. Hvorfor gjør dog Menneskene sig selv Livet saa tungt?

Rosa havde strax ophørt at synge, hvilket Gertrud billigede. Saalænge det er muligt, maa man undgaa at give Anstød, sagde hun. Men snart lod dette sig ikke mere gjøre. Den samme Eftermiddag bankede, som Gertrud havde befalet ham, Georg sine og Hermans Klæder ud paa Gangen. Strax var den gamle Somsfru med det brede Ansigt der, og med det Udbrud: "Hvor kan du understaa dig at gjøre en saadan Larm her? for hun heftig Løs paa Drengen.

Min Moder har befalet mig det, svarede Georg og vedblev at banke.

Kan du ikke gaa ned i Gaarden dermed? forfattede hun vredt.

Der larmer det endnu mere, svarede han, og vedblev med Arbeidet.

Vi, du uopdragne Knegt; med disse Ord for hun ind paa Georg og vilde rive ham Kåret udaf Haanden for at brække det istykker. Jeg skal snart forbyde dig at banke Klæder!

Men Georg holdt fast. Hun traft til den ene Side og han til den anden, indtil hun, saa lang hun var, laa henstrakt paa Gulvet, og han ovenpaa. Hurtig reiste Georg sig op, sled med Magt Kåret fra hende, og sagde aandeløs: Mit Kør vil jeg have igjen.

Somfruen reiste sig ogsaa op, befaa sine Hænder og sagde med grædende Stemme, den affhyelige Dreng har kradsjet mig til Blods.

Det er tilpas til Dem!—sagde Georg i Hestighed. Hvorfor vilde De brække mit Kør istykker.

I dette Dieblit traadte Gertrud ud af sin Dør. Hun havde hørt Rummelen paa Gangen, og vilde se, hvad det var, som foraarjagede den. Der stod den gamle Somfru kridthvid af Aergrelse med de blødende Hænder for Ansigtet; og her Georg ganske mørkerød, og lod netop de ovenansførte Ord høre. Gertrud blev ikke lidet forstrækket over, hvad hun hørte og saa, men før hun fik fremsført et Ord, kom den Anden hende i Forskjøbet, og sagde spødsk: De bruger en nobel Børnetugt, det maa man sige. Som en Tiger har Deres Søn anfaldet mig, kastet mig til Jorden og forkradsjet min Haand, den ugudelige Knegt. Det er jo en sand Morderbande!

Denne Tale, Synet af Blod, saa

velsom Somfruens Alder, hvilken Georg ikke havde taget i Overveielse, bragte Gertrud i Harnisk. Vred greb hun Georg i Nakkens, førte ham hen for hans Modstanderiade og befalede: Strag beder du Somfruen om Tilgivelse!

Det gjør jeg aldeles ikke—svarede Georg trodsig — hun har begyndt først.

Herpaa gav Gertrud ham nogle Puf for at gjøre ham mere føielig. Vil du strag bede om Forladelse, du faar ikke Mad, før du har gjort det.

Men jeg gjør det ikke, forfikkede Georg.

En stjern Børnetugt! som jeg sagde—sagde Somfruen haanlig. Det feiler kun, at Drengen skulde falde over sin egen Moder. Efter at have sagt dette forsvandt hun i sin Dør. Gertrud førte nu den opfættige Dreng ind i sit Soveværelse, og laafede Døren. Du kommer ikke ud, førend du vil bede om Tilgivelse, sagde hun igjennem Nøglehullet til Georg. Denne rørte sig ikke.

Aftenen kom, og Børnene fik sin Aftensmad: Georg maatte hungre. Da hine senere skulde lægge sig tilfængs, havde Georg alt lagt sig, og stillede sig an, som om han var i fast Søvn.

Den næste Morgen var han den første, der ønskede Moderen en god Morgen, idet han traadte ind i Stuen, hvor Moderen malede Kaffe.

Har du nu betænkt dig? spurgte denne skarpt.

Georg rystede paa Hovedet og traadte forlegen hen til Vinduet.

Saa gaa strag tilbage i Kammeret, ulyhige Barn—bød Gertrud.—Mener du maaske, at jeg skulde give

efter for dig? Vel er du et Trods-hoved, men jeg er endnu haardere, thi Retten er paa min Side. Skal jeg føre dig ud? vedblev hun, da Georg blev staaende. Da gik han langsomt ind i Kammeret. Gertrud hørte nu, hvorledes Rosa og Herman bad ham om at adlyde hende, men forgjæves.

Frokosten blev fortæret; Georg var endnu i Kammeret. Siden igaar Middags havde han Intet spist, og alligevel trodsede han. Kandidaten kom igjen og uddelte Pærer blandt Børnene. Georg hørte dette og vilde forsøge sin Lykke, da han troede, at Moderen vilde i hans Nærberørelse være mindre fast. Han bankede til den Ende paa Døren og bad om sin Frokost, men fik Intet Svar. Efter en Tid forgjæves at have ventet, bankede han stærkere og raabte truende: Dersom jeg ikke faar min Frokost, springer jeg ud af Vinduet.

Ved disse Ord blegnede Gertrud. Langsomt stod hun op fra sit Sæde og gik mod Kammerdøren. Spændt fulgte Kandidaten hende med Øinene, allerede frygtede han for, at Moderen vilde give efter, men han tog fejl. Med fast Haand nedtog Gertrud Spanskkrøret fra Væggen og begav sig dermed ind i Kammeret, hvor hun paa det Kraftigste bearbejdede Georgs Hvg.

Dette skal du have for din gudsbespøttelige Trusel! sagde hun. Søvrigt bliver det ved, hvad jeg før har sagt. Hun gik derpaa tilbage til Stuen, og Kandidaten roste høilig hendes Bestemthed.

Drengen burde behandles af en fast, mandig Haand, sagde han. Derfor duer saa ofte tvindelig Opdra-

gelse lidet, fordi den er for lidet bestemt. Vei dit Barns Nakke, medens han er ung, siger Jesu Sirak træffende.

Nu hørte man Georg larmende aabne Vinduet. I Gertruds Ansigt opsteg en stærk Rødme. Og selv om han skulde springe, sagde hun skjælvende, heller intet Barn, end et ugudeligt og ulyhdt Barn.

Han springer ikke!—trøstede Kandidaten.

En Tid forgik, uden at Noget rørte sig i Kammeret. Pludseligt blev Døren sagte opluffet, hvømmende i Taarer traadte Georg ind. Uden at slaa Øinene op, stred han hen til Moderen, kyskede hendes Haand og sagde grædende: Jeg vil bede om Tilgivelse, kjære Moder!

Gjør det, sagde hun kjærligt, saa er du igjen min kjære Søn!

Stum gik Georg ud af Stuen. Strax efter hørte man ham at ringe paa Kloffen hos den gamle Somsfru. Døren blev lukket op, men efter et Par brede Ord atter slaaet i. Alligevel hørte man endnu en Tidlang Georgs bedende Stemme. Derpaa traadte han atter ind i Stuen. Hans Øine straaledede glæde; med fast, venlig Stemme ønskede han Kandidaten en god Morgen, og gik derpaa hen til sin Moder.

Somsfruen vilde ikke tale med mig—fortalte han—hun skjændte heftigt og slog Døren i for Næsen paa mig. Saa bad jeg hendes Dør om Tilgivelse.

Nu erholdt Georg sin Frokost af Moderen og Pærer af Kandidaten, hvilke smagte ham fortræffeligt. Søvrigt blev denne ubehagelige Tildragelse ikke mere med et Ord berørt.

thi lange Straffeprædikener over en Sag anretter kun Skade.

IX.

For ikke oftere at støde sammen med den vredagtige Somsfru Liebieg bankede Georg hellere sine Klæder nede i Gaarden, og brød sig ikke om den ringe Nøie at bære dem op og ned. Børnene sang kun inden sine fire Vægge for at undgaa alle Ubehageligheder af den egenfjendige Naboerste. Søvrigt var den Engelmanste Families Indtægter blevne forsøgede derved, at Gertrud fra nu af blev overdraget at holde Kandidatens Værelse i Orden, lægge i hans Kaffeloun om Vinteren og vasse hans Linned, hvorfor hun skulde have 2 Mark maanedlig. Rosa skulde gaa hans Vrender, hente hans Mad m. m., hvorfor hñn skulde have tolv Skilling maanedlig. Det samme sit Georg for at børste hans Klæder og pudse hans Skotøi.

Derved lærer Børnene at faa Arbeide kjært, at vurdere Penge og anvende dem fornuftigt, naar de faar dem i Hænderne, sagde Kandidaten til Gertrud. Ethvert Barn paa ti Aar og derober burde have sin egen lille Kasse, ved hvis Anvendelse man lettest kunde komme paa Spor efter deres Tilbøieligheder. Madam Engelman bifaldt dette og gjerne lod hun Børnene beholde de fortjente Penge, men gav derhos nøie Agt paa, hvortil de blev anvendte, og hun havde Marsag til at være tilfreds med deres Forhold. Hun havde heller ikke nødig at berøve Børnene disse Par Skilling, som de havde fortjent, thi hendes Indtægter steg næsten med hver Uge,

hvorfor hun ikke nok kunde velsigne den Beslutning, hun havde fattet, at flytte til Byen. Men ingen Rose er uden Torne, og en saadan var for hende hendes ufredelige Naboerste.

For hun havde lært hende at kjende, havde hun udmalet sig dette Naboskab ret behageligt. Den stakkels Somsfru, havde hun tænkt, sidder saa ensom i sit Værelse. Tiden maa vel falde hende lang, hun kunde jo gjerne tilbringe den halv Dag hos os, snakke med os og tage Det i bore Glæder. En Gaand kunde jo vasse den anden. Vassede hun for Exempel min Lise, naar jeg havde Noget at udrette udenfor Huset, saa kunde hun spise med os. Og om Vinteren, Stuen maatte jo dog opparmes, om da En mere eller mindre varmer sig ved Ovnen, det kommer jo ud paa Et. Det kunde dog altid spare for hende, og hun har maaste, naar Alt kommer til Alt, mindre Raad end vi.

Da Gertrud fortalte den venlige Kandidat om dette tilintetgjorte Lustflot, svarede han, idet han trak paa Skuldrene: Jeg har hørt en Fugl slynge om, at der just ikke tales berømmeligt om denne vredagtige Somsfru Liebieg. Hun skal nedstamme fra anseede Forældre, der tidligere levede i Velstand, men denne skal ved adskillige uforsthyldte Ulykkes-tilsælde være tilintetgjort. Dette har forbitret det stakkels Mennefte endog mod dem, der aldeles ingen Skyld har i hendes Ulykke. Hun vil slet ikke ydmøge sig under Guds vældige Gaand, der modstaar de Hoffædige, men giver de Ydmøge Raade. Hun sidder endnu stedse paa den høie Hest, og skammer sig

ved at tilstaa sin Armod, istedetfor at være fornøiet med Livet og at nyde selv de mindste Gaver med Takfigelse. Men derved gjør hun sig kun selv Livet surt, og gjør sig Menneffene til Fiender. Forrige Vinter kom Huseieren her op til hende for at underrette hende om, at en Belgjører, der ønskede at være ubekjendt, havde ladet kjøre et Læs Ved til hende; hvilket han havde aflæsset nede i Gaarden. Istedetfor med Taknemmelighed at modtage denne Gave, blev hun opbragt derover, anvendte den sidste Mark, hun eiede, til at udskjælde Giveren offentlig i Avisen og bede ham at hente sin Ved tilbage. En anden Gang sendte en velgjørende Dame hende en stor Kurv fuld af Mad og 2 Mark i Penge, men Budet kunde ikke noksom beskrive, hvor opfarende hun var bleven, og neppe havde været at overtale til at beholde det. Hun var ingen gemen Betterske, havde hun sagt, som man kunde afspise med nogle Skilling. Men det Allergaleste kommer endnu:

For en Tid siden havde hun indgivet en Ansøgning til Regjeringen om en Understøttelse, og deri skildret sin store Nød. Hun havde formodet strax at faa en 100 eller idetmindste 50 Spd., men Regjeringen, som bliver overbømmet med saadanne Ansøgninger, sendte den Fattigvæsenet til nærmere Undersøgelse. Dette anstillede de nødvendige Undersøgelser og tilkjendte Somsfru Liebieg 1 Spd. i Understøttelse, hvilken hun kunde afhente hos Fattigforstanderen. Da var hun længe tvivlraadig, om hun skulde hente Daleren eller ikke, og, da hun endelig bekvemmede sig dertil, skede det

kun for at kjøbe en Lotteriseddel hos den første den bedste Kollektor, hvorpaa hun, som man med temmelig Visshed kunde forudse, intet vandt.

Det er tungt at have saadanne Menneffer om sig, som ere misfornøiede med Gud og den hele Verden—svarede Gertrud. Jeg tror, at Somsfru Liebieg ikke under os den Luft, vi indaande. Skaar, da hun just kom hjem fra Byen, traf det sig, at jeg hængte Løi paa Gangen for at tørres. Da hun blev dette var, sagde hun: Her bliver jo formelig Tørreplads anlagt? Jeg skal dog advare Bærtinden derom, thi Huset maa jo tage Skade af al den Fugtighed. Og Snue er det ikke at tænke paa at blive kolt her.

Tag Dem ikke nær deraf—sagde Sr. Bermuth—saadanne smaa Gjenvordigheder tjener til at krydre Livet og er et Speil for den Forstandige, at han kan se deri og vogte sig for noget Lignende. Vent kun i Taalmodighed, til Slutningen seirer dog det Gode. Du min Gud, hvad skulde der være blevet af Dem og Deres, hvis De havde handlet som Somsfru Liebieg! Nei, derfor skatter jeg Dem høit, ja høiere end mangen fornem Dame.

De vil dog vel aldrig gjøre Komplimenter for mig? sagde Gertrud.

Ja derom vil vi nu ikke tale videre, sagde Kandidaten.—Men naar Deres lille Lise ingen anden Oppasser har, da maa De lade mig være det. Der gives dog intet vigtigere og helligere Kald end at passe de smaa Børn, som vor Frelser endog lod komme til sig og kjærteggede. Jeg kunde være bristefærdig af Uergrelse hver Gang jeg hører,

at en Tjenestepige af Indbildstthed ikke vil træffe en Barnevogn.

Kandidaten var en ordholdende Mand. Naar Gertrud undertiden om Dagen maatte være fraværende, bar hun Barnet over til ham. Den Lille blev ogsaa gjerne der, thi han legede med hende, bar hende omkring, og lærte hende ogsaa at gaa: men ikke alene hun, ogsaa de tre større Børn vandt ikke lidet ved Kandidatens Omgang, da han ikke alene egzaminerede dem, i hvad de i Skolen havde at lære, men ogsaa fortsatte Undervisningen hjemme.

Rosa—sagde han til Moderen—er en flittig, stille Pige, som ingen Møie vil gjøre Dem. Hun kan blive en brav Tjenestepige, og senere en god Husmoder. Herman, min lille Engleender, ser jeg allerede i Aanden paa Stomagerstamlen eller høi Skrædderbordet at fortjene sit Brød med Ære. Men Georg—den Gut har Id og Liv. Han kan komme til at forvolde Dem megen Glæde, men ogsaa megen Sorg, efterhvert som han vil lade sig lede. Gød ham maa man vide at være paa sin Post.

Nu kom Rosa og Georg fra Skolen og traadte ind i Stuen, hvorved Samtalen blev afbrudt. Rosa lagde et Bunder Linned paa Bordet, og sagde: Dette gav Dyvarten i Hotellet mig med. I Morgen Kloften ti vilde den Fremmede have det tilbage.

Gertrud løste strax Pакken op for at se efter, om det steamede med Dyfkriften, som var hestet derved. Hendes skarpe Blik opdagede derved strax, at en Bryfstaal stod i en Krave, som Cieren maatte have overseet, da han leverede Løiet. Idet

hun tog den værdifulde Naal, der blinkede af Diamanter, ud af Kraven, sagde Kandidaten spøgende: Jeg vil Intet have seet, Gertrud— jeg har slet Intet seet.

Gertrud betragtede den forstillede Frister med store Dine. Det kan ikke være Deres Alvor—sagde hun derpaa smilende—da maatte jeg ikke sjenne Dem ret.

Nu, det glæder mig, at De har saa gode Tanker om mig, svarede han. Men jeg sjenner en fattig Dreng som engang i Lummelen paa et Marked havde fundet en fylbt Pengepung, som en Dame havde tabt; da han kom hjem, fortalte han glad sin Fader dette. Og hvor har du Pungen? sagde denne begjærlig—giv hid! Jeg raabte høit, svarede Drengen: Hvem har tabt en Pung med Penge i? og strax meldte Cieren sig, og klappede mig, og kaldte mig en ærlig Dreng. Da betom den ærlige Dreng til Belønning af sin Fader—en døgtig Dragt Brygl.

Det var en Navnejader, sagde Gertrud, idet hun satte Rappen tilrette paa sit Bord og lavede sig til at gaa ud. Rosa, som gjættede hendes Hensigt, sagde: Moder, du kan jo bringe Naalen tilbage i Morgen, naar du bringer det særdivige Løi, saa sparer du dig Gangen did!

Nei, svarede Gertrud, kun det nærværende Dieblif er mit. Hvo kan indestaa for Morgendagen? Skulde jeg lade den Fremmede i Beskyrning for Naalene hel Dag over, eller endog maaste paadrage mig Mis-tanke om at ville beholde den? Sine Pligter kan Menneftet ikke hurtigt nok opfylde. Hurtig sjernede hun sig med sit kostbare Fund, og med

Velbehag saa Kandidaten efter hende. I har en meget brav Moder, —sagde han til Børnene—vel Eder, om I bliver som hun.

X.

Den fjære, glade Juletid var kommet, og med den Winter, Sne og Frost. Lagene paa Husene have ligesom Gardiner af Istappe, og paa Vinduesrunderne var kommet ubeforne, lugt- og farveløse Blomster. I denne Tid hørte Georg, at mange Børn med glad Forventning imødesaa Juleaftenen, og talte om de Gaver, som de vilde faa. Mismodig herover kom han engang i denne Tid hjem, og sagde: mange fattige Børn vil faa Julegaver, vi er dog ogsaa fattige, men Ingen vil give os Noget. Kun Herman, som er i Afplet, faar Julegave der. Hvem der dog ogsaa havde det saa godt!

Om Aftenen bragte rigtig Herman en hel Del Legetøi hjem med sig, hvilket strax blev beseet og rost af de Andre. Om Eftermiddagen, Dagen derefter, som var Juleaften, blev Georg afhentet af Kandidaten, for at spafere en Tur med ham igjennem Byen. Da de kom tilbage, gif han til sit Værelse og Georg til sin Moder. Efter en halv Time blev der banket høit paa Vinduet i Gertruds Værelse. Kandidaten saa op og saa dette stærkt oplyst. — Seg kommer strax! raabte han, pakkede en Del Sager ind, og gif.

Gertrud havde i sin Stue sat Lys i et Grantræ og foræret Børnene alle Slags Smaating. Kandidaten fandt dem i fuld Jubel og maatte især glæde sig over den lille Lise, som slet ikke kunde se sig møet paa det oplyste Træ. Nu delte ogsaa han sine Gaver ud. Lise fik en

smuk Duffe; Herman en Tavle og en forgyldt Mand af Honningfage. Georg en smuk Historiebog og Rosa et Skjtrin. — Ude var det bidende koldt, saa at de frozne Vinduesrunder i det stærke Lys glimrede som Diamanter. Desto koseligere var det i Nærheden af den varme Oven, paa hvilken de stegte Æbler sydede og udbredte en behagelig Lugt i Værelset. Gertrud havde af Kandidaten faaet en smuk Kappe og igjen foræret ham en fort Fløiels Kalot. Da Børnenes Jubel noget havde lagt sig, kom Kandidaten frem med en Pakke endnu. Denne Foræring har jeg faaet, sagde han, idet han aabnede Pakken, men skal den smage mig, da maa jeg dele den med Eder. Sæt lidt Vand paa Ilden, fjære Gertrud, vi ville festsiligholde Aftenen og drikke et Glas Punsch.

Snart var den oplivende Drif beredet, og hele Selskabet geraadede i den muntreste Stemning, saa at Kandidaten med velsklingende Stemme begyndte at synge: "Betrans med Lov det glædeslydte Bæger." Da han var kommen til den Strofe: "Og vidste vi, hvor sørgende en Broder etc." afbrød Gertrud ham med et hurtigt Raab: Seg ved, hvor der findes en Sørgende.

Da vil vi ogsaa strax lade ham drikke og spise med os. Men hvor findes da den Sørgende? sagde Wermuth.

Her tæt ved os — svarede Gertrud deltagende — den underlige, men fattige Tomfru Liebieg. Seg kan næsten ikke glæde mig, naar jeg kommer til at tænke paa hende!

Lad hende komme og tage Del i vor Lystighed — svarede Kandidaten; i denne Tid gjør man Net i at for-

glemme alt Had og Fiendskab, dersom man værdig vil feire den herlige Julfest. En hjertensbrav Kone er De dog, Madam Engelman, et sandt Mønster for os Alle.

Gertrud rødmede ved denne Ros: Spød er saa det videre? sagde hun, jeg gjør jo blot, som Digteren siger i Deres vakre Sang.

Det er ganske rigtig, svarede Kandidaten, at De ikke blot er Ordets Hører, men ogsaa dets Gjører. Op dal og lad os indbyde den gamle Somfru til vort lille Maaltid. Og om hun ikke vil komme til os, saa vil vi bringe hende et fyldt Glas og et Stykke Kage.

Med dette var Alle tilfredse; selv Georg forglemte, hvilken Smerte hans Mave havde døiet for hendes Skyld. — Man ringede, raabte og bankede paa den fast tilslukkede Dør, den blev ikke oplukket, og ingen Stemme lod sig høre derinde. Endelig maatte det hele Selskab gaa tilbage, uden at have opnaaet sin venlige Hensigt.

Den gamle Somfru synes endnu at have en haardere Vandestål end visse smaa Folk. Der har vist Ingen i hendes unge Aar sat hende den tilrette, og nu maa hun paa sine gamle Dage lide derfor, sagde Wermuth.

Glæden vedvarede til Kloffen var ni; da stod Kandidaten op, og sagde alvorlig: Kjære Folk! denne Nat er en hellig indviet Nat. I skal derfor i Eders Aftenbøn med fordoblet Kjærlighed og Taknemmelighed ihukomme den himmelske Fader, som sendte os sin Søn, paa det vi ikke skulde fortabes, men at vi Alle skulde arve det ewige Liv. Og i Morgen vil vi forene vore

Stemmer med den himmelske Hærskares, som i denne hellige Nat sang: Være være Gud i det Høieste—Fred paa Jorden og i Menneskene en Velbehagelighed. God Nat, kjære Børn!

Kandidaten gik, men da Gertrud lystte ham ud gennem Døren, sagde han endnu et Par Ord sagte til hende, hvorpaa hun svarede: De kan stole paa, at det skal ske!

Det var endnu Nat, da Gertrud vækkede sine ældste Børn af deres faste Søvn.—Det er Tid at staa op, sagde hun, om I vil se og høre noget Smukt. Hurtigere end man kunde have ventet det, var Børnene muntre, vaskede og paaskædte; da dette var færdigt, sagde Gertrud: Vise vaagner endnu ikke, og vi kunne gjerne lade hende ligge alene en halv Times Tid. Kom, Børn!

Forundrede fulgte disse sin Moder. De gik ned af Trappen, og op igjen af Trappen ligeoverfor i Sidebygningen. Ved Lyden af de mange Fødder aabnedes Kandidatens Dør, udaf hvilken et stærkt Lys imødestraalede dem. — God Morgen, kjære Folk, sagde han venligt, og nødede dem til at gaa ind i den varme Stue. Det er ret, at I ere saa tidlig oppe, og det er denne skjønne Fest og saa værd.

Derpaa stillede han sig, iført sin bedste Søndagspuds, bagved et med et snehvidt Klæde tildekket Bord, som var henjat i Midten af Værelset, og Gertrud og Børnene stillede sig om samme, hvorpaa han høitidelig begyndte:

Kjære Venner! I dag for 1870 Aar siden var det, at pludselig paa Marken ved Byen Bethlehem et klart Lys skimte paa Himmelen lod sig

se, hvilket fordrev Ubidenhed, Synd, Død, Overtro og Vantro, forstyrede Satans Rige, bragte Fred, og fiden antændte Millioner Glædesblus i kongelige Paladser som i Betlerens Hytte. For at forløse os syndige Mennesker og give os det evige Liv, kom den Høieste Søn som et fattigt, hjælpeløst Barn til denne Verden. Og saa nu vil Frelseren drage ind i vore Hjerter med sin Kjærlighed, Sagtmodighed, Idmyghed, Nøisomhed og Gudhengivenhed, med sin Lydighed mod Gud og mod sine jordiske Forældre, og alle andre Dyder. Derfor vil vi berede vore Hjerter for ham ved at søge at uddrive deraf alle onde Tanker, Begjærligheder og Laster, og søge at blive nye og bedre Mennesker. Da antænder ogsaa Frelseren et Glædesblus i vore Hjerter, som selv Døden ei formaar at udslukke. Min Georg! vil du endnu være misfornøiet, fordi du ikke fik saa meget Vegetøi som mange andre Børn? Har du ikke i din Frelser modtaget det høieste Gode, og du vil derfor ikke engang glemme det Ringeste? Er Papiret, hvori et kosteligt Smykke er indviklet, dig kosteligere end selve Smykket? Kjære Børn, de Lys, som idag og igaar ere blevne antændte for at festlig holde Juleaften, de udsluktes atter, ligesom engang vore Dines Lys vil slukkes; de Gaver, som Mennesker giver os, forgaar som disse selv—de er Stum og intetbetydende. Men Kristus, som er i alle Tigheder, han vil herliggjøre og forklare vort forgjængelige Legeme, at det bliver ligegedannet med hans forklarede Legeme, ifølge den Kraft, hvorved alle Ting ere ham underlagte. Og hvor

rige ere I, mod det guddommelige Barn, da han kom til Verden. En fattig Stald var hans Bolig, og en haard Krybbe hans Vugge. Kong Herodes søgte at dræbe ham, Eders Konge vaager over Eders Vel. Kristusbarnet maatte flygte fra sit Hjem til et fjernt Land, I kunne bo trygge og rolige i Eders Hjem. Maa ikke Overveielser heraf gjøre Eder tilfredse med Eders Stjæbne og opfylde Eder med varm Taknemmelighed mod Herren?

Her blev Kandidatens Tale afbrudt ved Kanontorden, som rullede majestætist gennem den dunkle Nat, og gav Gjenlyd i de stille Gader. Hører I den forløste Kristenheds Silken! jagde han fuld af Begjæring.

Det andet Stud faldt.

Kunne I fornemme Glædesbudskabet—vedblev han—Eder er idag en Frelser født? Ja, i hans Navn skal alle Knæ bøies, deres som er i Himmelen, og paa Jorden, og under Jorden, og alle Tunger skal befjende, at Jesus Kristus er Herren til Gud Faders Ære. Virkelig havde Kandidaten kastet sig paa sine Knæ, og Gertrud og Børnene gjorde ligesaa.

Dyb, hvidtelig Stilhed omgav nu den lille Skare af Bedende, og da det tredie Stud var faldt og alle Byens Klokker lød for at hilse den hellige Julefest, og Basuner fra Taarnet af Korskirken lød, og jublende Stemmer klang, da opløstede ogsaa Kandidaten sin Stemme igjen, og raabte: Ære være Gud i det Høie, Fred paa Jorden, og i Menneskene Velbehagelighed. Amen!

Derefter frembar Gertrud den allerede tillavede Kaffe, som tillige

med nybagt Sulefage blev nydt under den festlige Lyd af Klokkerne fra Korskirken. Da disse taug og Gertrud var vendt tilbage til sin Lise, sagde Bermuth til Børnene: Sjørderne paa Marken, som først modtog Glædesbudstabet, ilede strax til Staden for at tilbede BARNET. Vi vil ikke staa tilstamme for dem, men ogsaa gaa hen at takke Gud for Gaven af hans enbaarne Søn, i Herrens Hus.

Billig fulgte Børnene ham til Kirken, hvis høie Rum var opfyldt af utallige Lys. Saa andægtige havde de endnu aldrig bivaanet nogen Gudstjeneste, som i denne stille Morgenstund. Aand og Legeme var ret oplagte til at prise Herrens Mistundhed og Godhed. Genimod Klokkerne syntes de igjen hjemme, og hele Dagen vare de sjæleglade.

Tidlig om Morgenen den anden Suledag stod Huseieren med sin Kone, Gertrud med sine Børn, Kandidaten, Politimesteren og en Smed udenfor den gamle Somsruens Dør.

Herten mine Børn eller jeg—sagde Gertrud—har i de sidste Dage hørt eller seet det Mindste til hende. Hun har ikke været hos Bageren eller i Kirken. Vi har ikke seet hende at hente Vand, eller seet Lys i hendes Vinduer. Vi har næsten trukket Klokkestrengen over og slaaet Døren ind. Der maa bestemt være tilstødt hende noget.

Aabn Døren—bød Politimesteren Smeden.

Efter nogle forgjæves Forsøg med Diriker sagde denne: Staa den indvendig stød for, vi maa sprænge Døren.

Dette skede, og igjennem en liden Fjergang trængte de Tilstedeværende

ind i Stuen, hvor en sand Iskulde mødte dem. Vinduesruderne vare saa tykt tilfrosne, at man ikke strax kunde blive alle Gjenstande var i samme.

Tæt ved Døren stod to Stole. Paa den ene af dem sad Somsfru Liebieg, og paa den anden laa hendes Ven udstrakte. Hovedet var ombundet med et stort Tørklæde, saa at man kunde se en liden Del af det blege Ansigt. Begge Hænder vare stukne ind i Kjolen, og Hovedet tilligemed Overtrappen foroverbøiet.

Paa et Bord ved hende stod en Kaffeand, Kopper og et Vandglas, som var sprunget ved sit frosne Indhold. Da Politimesteren ved at ryste paa hende vilde prøve at vække hende, søgte han vel paa Legemets Fjernhaardhed, at her ikke var at tænke paa nogen Opvaagnen. Hun var stivfrosset som en Træblof og ufølsom som denne. Hendes ellers saa brede Ansigtstræk vare nu ganske rolige, ja næsten venlige; thi Døden med sin Fjernhaand havde glattet ethvert lidenskabeligt Træk. Ved hendes Fødder, tæt ved Døren stod et Fuglebur, hvis Beboer havde delt Stjæbne med sin Eierinde. Den lille gule Fugl laa paa Gulvet i Buret paa Ryggen, og strakte ligesom klagende, Fødderne mod Himmelen. Ogsaa dens Vandglas var forvandlet til haard Is, men Foderet var endnu ikke ganske foræret.

Børnene klagede næsten mere over Fuglens Endeligt end over Somsruens.

Kandidaten sagde, idet han lagde sin Haand paa den Dødes Hoved: Hun har vel nu fundet Fred, dog hvor-

ledes? Derfor kan vi Intet fordre af Gud med Brede og Trøds, vi maa ydmyge bede ham om hans Gaver.

Man forlod nu Liget, efterat forskjellige Midler vare anvendte for

at forsøge, om det var muligt at bringe det til Live, men Alt var forgæves. To Dage derefter blev hun i al Stilhed bragt til sit sidste Hvilested.

(Fortsættes.)

Faaret.

Blandt alle Dyr er Faaret vistnok det, der tidligst har sluttet sig til Mennesket og er blevet Husdyr; allerede Abel var Faarehyrde og ofrede sin Gjords Førstefødte til Herren. Faaret er blevet saa tamt, at det ikke engang mere kan leve i vilde Tilstand, skilt fra Menneskene; thi alle de Egenstaber, som vare fornødne til at opholde Livet i fri Tilstand, ere gaaede tabt for det. Dets Dumhed og Taalmodighed ere jo blevne til Ordspog; uden Fører eller uden en af Hyrden afrettet Staf, der gaar forud og leder Flokken, er det ikke til at bringe af Stedet; men denne følger det gjerne selv i den siensthylligste Fære; hvad denne gjør, gjør alle Faarene efter; springer denne over en Stok, saa springe ogsaa de øvrige paa samme Sted, endog naar Stokken er tagen bort. Om Faarets Taalmodighed og Ufølsomhed have vi et Vidnesbyrd i den Ligegyldighed, hvormed det lader sine Unger tage fra sig, skjønt næsten alle fersøddede Dyr blive rasende ved en saadan Behandling, ja selv de blide Fugle blive sørgmodige eller vrede. Ligesaa taalmodigt bærer det de Mishandlinger, man lader det lide; det mangler jo

ogsaa Vaaben til at værgе sig og til at gjøre fiendtlige Angreb: Vædderens hule Horn ere ikke skabte til Kamp, de drøvthggende Tænder endnu mindre, og de tynde Ben ere netop stærke nok til at bære det ballseformede Uddlegeme. Under saadanne Omstændigheder ere Menneskenes Beskyttelse og Pleie aldeles fornødvae for Dyret! Overladt til sig selv, vilde det inden kort Tids Forløb omkomme, og Slægten vilde uddø; men netop denne Følelse af Svaghed forhinder Dyrets Hengivenhed for Mennesket. Det styder sig op ad det som et Barn og raaber om Hjælp, naar det har forvildet sig, ligesom den lille Kylling, der er kommen bort fra Hønen.

Saaledes har Staberen i sin Visdom med uopløselige Baand knyttet et Dyr, som er af saa stor Nytte, til Mennesket, og dets Eiermand bliver rigelig lønnet for den Møgt og Pleie, han yder det. Under et gunstigt Klima og ved en rigtig Behandling vil neppe noget andet Husdyr være saa indbringende for Landmanden som Faaret. Alt, hvad der findes i og paa Dyret, selv dets Larve, bliver brugt. Disse egne sig ganske fortrinligt til Violinstreng

og have som saadanne hidraget til at henrykke mangt Dre og Hjerte. Ulden, som anvendes saa almindeligt og paa saa mange Maader, er dog det Nyttigste af hvad det Hjøenfer os. Hvorledes skulde det gaa os i vort nordlige Klima, naar vi ikke havde uldne Stoffe, som vi kunde isere os for at trodse Kulde og Uveir? Vi havde da Valget mellem det tunge, kostbare Peltsværk og de lette Bomuldsklæder; men vi vilde snart ikke kunne skaffe Peltsværk nok; thi Forbruget deraf vilde tiltage i en umaadelig høi Grad.

Det kommer ved Faareavl en ikke blot an paa at erholde megen Uld, men især paa, at Ulden er god, fordi man derved faar tredobbelt saa stor Indtægt. Derfor anvendes der megen Omhu paa at forædle Racerne, og dette bevirkes bedst ved gode Stamfaar og ved godt Foder. I Europa gjædde de spanske og de engelske Faar for at være de bedste. Spanierne mener man, skulde Afrikanerne sin gode Faarerace; thi Klimatet i mange Egne af Nordafrika er særdeles gunstigt for Faarene, og da flere spanske Provindjer omtrent have samme Klima som hint Land, var det let at forplante den ædle Race til Spanien. I varm Luft, paa tørre, med Uiter bevogede Bjergskrænter befindende Faarene sig særdeles vel; dog trives de ogsaa meget godt i koldere Lande, naar Græsgangene kun ikke ere altfor fugtige. England med dets Græsgange, der ere grønne selv om Vinteren, og med dets ensformige Klima, har, uagtet Luften ofte er meget fugtig der, bragt Faareavl en til en høi Grad af Fuldkommenhed; men Forædlingen er vistnok især bevirket ved de spanske

Bæddere. Den engelske Uld overtræffer endog den spanske i Længde og Glans; men den staar noget tilbage for den i Finhed, fordi Klimatet ikke er saa mildt.

Faarene i Thibets Høidedale have en endnu finere Uld end de spanske; af deres allerfineste Uld bliver der nævet de fine, kostbare Stoffe, der kappes om Fortrinet med Kashmirshawlerne. Landets Beboere benytte det thibetanske Faar, ligesom Amerikanerne sit Lama, til at bære Byrder, og de lade det bringe Salt, Korn eller dets egen Uld fra Bjergene ned til Torv. Dets Kjød er af alle Arters det mest velsmagende.

De usbedjste og beskadigste Tartarers Faar have lang, lusegraa Uld, som i Spidsen er krollet op i smaa hvide, tætsammenflyngede Ringe, der se ud som Perler. Disse Dyrs Skind bliver holdt for det kostbareste efter Sobelens; man pleier dem derfor ogsaa med stor Omhu, lader dem saavidt muligt græsse i Skyggen, eller, hvor det ikke lader sig gjøre, lægger man Tæpper paa dem, for at Ulden ikke skal lide ved de brændende Solstraaler; thi alifor stor Hede skader Ulden ligesaa meget som altfor stærk Kulde. I de hede Lande, som ved Senegal i Afrika, have Faarene ingen egentlig Uld, men Haar, der ligne Gedehaar.

Det saakaldte arabiske Faar, der dog findes hyppigere i Syrien, Persien, Ægypten og ved det gode Haabs Fjbjerg end i Arabien, har en lang, bred og tung Hale, som bestaar af en tyk Fædklump og undertiden veier over tredive Pund. Derfor lader man undertiden disse Dyr trække en liden Skæde eller Trillevogn efter sig, hvorpaa Halen

ligger, forat de lettere kunne faa den med sig uden at sønderrive den paa Stenene.

I nogle nordlige Lande, f. Ex. paa Island, ere saabel Han- som Hun-Faarene prydede med fire, ja undertiden med sex eller otte, lange, snoede Horn. Faarene i de østfrisiske Marster have derimod slet ingen Horn og korte, nøgne Haler. Paa Rhneburger-Hedens tørre Strækninger findes de saakaldte "Haidshnucker", der have grov sort Uld. De øde skotske Øi- lande have en fredelig Befolkning af store Faarehjorder, som uden Vogter gaa omkring og søge sit Foder paa Klipperne, fra hvilke de, paa Grund af sin mørke Farve, neppe kunne skjælnes. Det skotske Faar fremvises i Menagerier som en Mærkværdighed, og det ser ogsaa ganske eien- dommeligt ud. Ulden er ikke kruset eller krøllet, men hænger i store Dufte som et tæt Tæppe ned over Dyrets Kræ. Nogle ere ganske sorte, Andre have kun sort Hoved og sorte Fødder og se ud som om de bare en Masse.

En hyperlig Race af Faar, med særdeles velsmagende Kjød, ere de mailandske, navnlig de fra Bergamo. De norditalienske Hyrder drage hvert Aar, saasnart de første Græspidser sigge op over den smeltede Sne, med sine Hjorder op til Graubündter- Alpernes Høidedale. De skjønne store Hjorder paa 800 til 1200 Stykker finde ved sin Ankomst ofte ikke engang saamange Urter, at de kunne stille sin Hunger og finde et Leie for Natten; men Hyrderne sigte, at det er dem kjærest, naar Faarene i Begyndelsen finde meget liden Næring, da de ellers let vilde gjøre sig altfor meget tilgode med de kraftige og

saftfulde Alpeurter, hvilket aldeles vilde ødelægge dem. Man kan let tænke sig, at der maa være en stor Forskjel paa den lombardiske Slettes Urter og dem, der voxe paa Alperne, hvor Faarene græsse i en Høide af 6000 til 9000 Fod over Havet. Forulykker et Faar mellem Klipperne, da lider Hyrden intet stort Tab. Han stiller Kjødet fra Knoflerne og tørrer hint i Luften, eller naar det er i den varmeste Sommer- tid, sjerer han det ud i tynde Remme, spænder det ud paa Vinde foran sin Hytte og tørrer det saaledes i Solen. Han spiser Intet deraf, næies med sin Polenta og sin Ost og fører Kjødet paa sit Væls Ryg med sig til Italien, hvor det kraftige Kjød bliver godt betalt og anvendes, efter at være hakket fint, til et velsmagende Slags Pølse. Ogsaa Faaremælken er kostbar og meget federe end Romelt; hvem der nogensinde har smagt en fin, frisk Ost, saaledes som de italienske Hyrder lave dem af Faaremelt, glemmer ikke saa let disse Faar. Nu er det dog sjældent, at man melker Faar af de ædle Racer, da Uldens kraftige Fremvæxt taber sig derved.

Paa de sydrussiske Stepper føre Faarehyrderne et sandt Nomadeliv, hvoraf den bekendte Reisende Kohl har givet en ansfuelig Skildring. En Hjord indeholder ofte 2000 Stykker og derover. Hyrden fører altid en eller to Vogne med sig, som ere forspændte med Ozer, og som ere belæssede med forskellige Levnets- og Lægemedler, Kogekar, Skindet af de forulykkede Faar og af de Ulbe, der ere nedlagte undervejs, samt alle de Oste, de have lavet. Vognene ere saaledes, som man har brugt dem

ra ældgammel Tid, store, tunge og orshuede med et høit Tag, omtrent om Tartarernes Reisevogne.

Ved Paasketid drager Hyrden ud i Marken og kommer først hjem gjen om Efteraaret. Han behøver ingen Nidehest; thi hans Faarehjord gaar langsomt fremad, forbliver samlet paa det mindst mulige Rum, og lægger sig rolig ned for at thyge Drøv paa det Sted, hvor den har græsjet. Hvor der findes god Næring for Faarene og en Brønd eller Kilde i Nærheden, bliver der gjort Holdt for flere Dage; Hyrderne grave sig en Kjelder til at opbevare sine Levnetsmidler i, danne sig et Ildsted til at koge paa og opslaa vel ogsaa et Telt; men er Egnen øde, drage de bort den følgende Morgen. Vognen trækkes knagende og fairtende foran, og Hjorden følger efter, dog ikke førend Natteduggen er tørret bort. I godt Veir er det en let Sag at lede Faarene; en Fører, som ledsager Vognen, gaar foran, derefter Dverghyrden, og ved Siden gaa to eller tre Hyrder med sine meget lange Stave. De store, lodne Hunde udøve en streng Politimyndighed og holde de dumme Undergivne i god Orden. Hyrderne tilraabe hverandre og gjøre Tegne med sine lange Stave.

I ondt Veir derimod, og isærdeleshed, naar de Storme, der ere saa farlige i Stepperne, rase, er det vanskeligt at styre Faarene, og der omkommer hele Hjorder, idet de styrte ned i Kløfter, som ere dannede af Regnen, eller i Floder. Dog selv uden ondt Veir foraarstaje Dyrenes Dumhed og Ubehændighed mange Ulemper, som gjør det meget besværligt at lede dem. Man blander der-

for nogle livlige, modige og kloge Gjeder ind i alle Faarehjorder, for at de kunne tjene som Førere og Styrrere. De ubehjælpomme, frygtagtige Faar fare ofte sammen uden Grund, skræmmes ved en liden Hundes Bjæffen, ville ikke lade sig føre ned i Regnkløfterne og forville sig let i Siv- og Nørbuskadsjerne. De holde daarligt Stand i Blæst, og imod Vinden ville de aldeles ikke gaa. I disse og lignende Tilfælde streifer nu den skjætte og kloge Gjed rask foran, fører Flokken hen over Dalenes og Regnkløfternes Skrænter, leder den sikkert gennem de sumpede Sivbuskadsjer, som Hyrden ikke vilde bøde at føre dem ud i uden Gjedens Hjælp, springer ind paa Hunde, naar de ikke ere altfor store, gaar imod Vinden, naar den ikke er altfor kold, og bruger endnu paa mange Maader sin Behændighed og Klogskab for at bøde paa Faarenes Dumhed.

Har Vognen naaet det næste Nattokvarter, og ere Faarene ogsaa lykkeligt ankomne dertil, saa begynder der, medens disse hvile ud og thyge Drøv, mangehaande Forretninger for Hyrderne. En af dem overtager Koffens Rolle; han trækker Kjedlerne frem, en til Menneskene og en til Hundene, og hænger dem op paa to lange Stænger, der ere fastgjorte ved Vognen. Koffen omgaaes meget sparsommeligt med Vand og Brændsel, naar disse Gjenstande ikke findes lige i hans Nærhed. Han opsøger tør Gjødning, visfent Græs og Siv, henter Vand, hvis Fadet er tomt, og lader da, til Glæde for Hundene, der holde sig saameget i hans Nærhed som muligt, snart en høi Flamme blusse i Veiret. Naar Vandet er i Rog, kommer han de

fornødne Urter, Hirse og Kvas' deri, og saa er Lillersusfernes Nationalret "Borscht" snart færdig. Da slaar han paa Kjedlen til Tegn for de andre Hyrder, eller han sætter en Fane op, som de længere Vortfjernede med Længsel speide efter.

De andre Hyrder have imidlertid haft andre Forretninger. En har fanget et Par syge Faar og givet dem Lægemidler ind, efter først at have holdt Raad med sine Kolleger; en Anden har trukket Skindet af et forulykket Faar, rensset og saltet det. Nogle have melket Moderfaarene og Gjederne, hældt Melken sammen og labet Ost. Da de ofte have 500 til 600 Faar at melke, gjøre de Sagen saalidt omstændelig som mulig; de tage nemlig strag hele Yveren mellem begge Hænder og trykker den ud. Melken lade de staa en Dag over i Solen, for at den kan løbe sammen om Aftenen røre de den da sammen i Sætte og hænge disse op omkring sine Vogne for at lade Vandet løbe af. Den Ost, som de paa denne Maade have labet, og som er bekjendt i hele Landet under Navnet "Brinso", kommes i Skind af unge Gjeder, der ere sammenshyede saaledes, at Osten, naar den atter tages ud, har faaet Form af en Gjed; dog bliver den ru Side vendt indad. Osten faar rigtignok derved en meget eiendommelig Smag; men den roses som meget piquant. I det man slyder Skindene, strør man altid et Lag Salt paa hvert Lag Melk, hvorved Osten bliver meget skarp. I Odesja kan man overalt i Boderne kjøbe saadanne smaa Ostegjeder.

Nu ville vi dog ogsaa kaste et Blik over i den nye Verden, hvor Faaret er infommet tilligemed Euro-

pæerne. Vi ville i Tanterne drage til Mexiko til de store Stutterier, med hvilke der altid er forenet en bethdelig Faareavl. Denne bliver i de fleste Egne mindre dreven for Uldens Skyld end for Talgens og Kjødets. Racen er slet og Ulden ligeledes, omendstjont de vidtudstrakte tørre Græsgange, Bjergryggen fulde af aromatiske Urter og det ensformige Klima i høieste Grad vilde begunstige en forædlet Faareavl. Af Egentjærlighed og smaalig Skinsyge indførte Spanierne ikke Merinos-avlen i sine Kolonier. Ligesom de aldeles forbøde Dyrtningen af Vinstokken, Oliven- og Morbærtræet i Mexiko, for at forbeholde Moderlandet Handelen med Vin, Olie og Silke, saaledes vilde de ogsaa sikre sig Enehandelen med sine Løier, og de glemte da at beregne, at Handelen med sin Uld vilde have bragt dem langt større Fordel. Først i den seneste Tid have Mexikanerne med stor Bekostning ladet hente sine Moderfaar og Bukke fra Sachsen og Pyrenæerne, ved hvilke der nu er aplet en bedre Race paa deres Godser.

Faarehyrderne gaa overalt bestand til Fods; men Mexikaneren har istedetfor Vogn et Æsel, der bærer en Krukke, noget Salt og en Lædersæk med Vand. I flere Dage træffer han ingen Kilde, i hele Uger kommer han ikke under noget Tag. Paa de tørre Sletter, under den skyrie Himmel brænder Solen om Dagen, og om Natten blæser en kold Vind hen over Højsletterne, der i Almindelighed ligge høiere end St. Gøtthardsklosteret i Alperne. Hyrden tilbringer altid Nætterne under aaben Himmel, og han kjender og iagta-

ger Stjernerne ligesom de gamle Chaldæere; han tager Nattevarter bag et Klippestykke, i en Hule eller under en Hjempeaktus og har ingen anden Beskyttelse mod Hagl og Regn end sit uldne Tæppe og en tætflettet Matte, der maa være ham Erstatning for et Telt. Hans lodne Hunde ere hans troe Ledsgagere; om Matten forkynde de ham, at Ulbene ere i Nærheden, og om Dagen samle de den adspredte Hjord. Hyrdens vigtigste Vaaben er hans Slynge, som han haandterer med stor Færdighed; han anvender den ofte mod Orne, der holde meget af de fede Lam, men strømmer bort af de tusende Stene. Betaler hans Herre ham derimod Skydepenge (50 Oks.) for Stykket, anstrenger han sig ikke med at forjage Luftens Konge. Naar en Orn omfredser Hjorden, trænge Faarene sig tæt sammen; men den snedige Fugl strejfer saa nær forbi Hjordens Udkant, at den sædvanligvis driver et beængstet Dyr ud af den sluttede Række og derpaa dræber det. Den bærer ikke sit Bytte bort, men skjærer det op paa Jorden, hvor det ligger, og æder saa meget, at den neppe kan bevæge sig. Dette Tidspunkt oppebier Hyrden roligt, da sniger han sig frem med Lasso'en i Haanden og fanger den overmættede Fugl. Ogsaa med Bjørnen kommer Hyrden undertiden i Strid, naar den er bleven kjed af Frugter og har faaet Lyst til en Steg. Han kaster den Lasso'en om Halsen og trækker til, hvorpaa Bjørnen reiser sig op paa Bagbenene og med Forlabberne griber fat om Nebet. Hyrden bliver ved at trække den nærmere til sig og slaar tilsidst Dyret over Pandskallen med sin tunge Sagtkniv, be-

døver den herved og dræber den.

Disse og andre Eventyr bøde paa Nomadeliwets Ensformighed og Ensomhed og givde Stof til fabelagtige Fortællinger i Slagtetiden, naar alle Hjorderne samles paa Landgodset. Tilbeibringelsen af Talgen er, som allerede sagt, Hovedmaalet for Faareavl; derfor samles Hjorderne mod Enden af Regntiden, og de fede Bukke ligesom ogsaa de gamle Moderfaar udvælges og slagtes. I nogle Bygninger staar en Række store Kjedler, i hvilke alt Kjødet bliver udkogt i Vand eller henstegt. Den faste Talg bliver i Klumper paa 2 Cener pakket i Faarekind og sendes saaledes til Bjerne, især til Bjergverksdistrikterne, fordi der ved Grubearbejderne kun bruges Talglys.

Slagtetiden varer sædvanligt en Maaned og er en Fæst for Hyrderne, som ved denne Leilighed søge Erstatning for de Savn, de maa lide, medens de leve paa Gressgaugene. De maa nemlig paatage sig at slagte, flaa og sønderstjære Dyrene, og saa som Ertaløn alle Hovederne og Indvoldene; af Indvoldene forfærdige de grove Tarmstrengene, og med Faareleverne og Hovederne traktere de sig selv og sine Familier i lang Tid. Kjødet, hvorfra Fedtet er bortstegt, og som ligger i hele Bjerge omkring Farmen, bliver solgt billigt til Handedsmænd, der bringe det til Landsbjerne, hvor Indianerne kjøbe det paa Markederne og forføre det som en stor Delikatesse, efter at det først er blevet krydret med spanske Peber.

Betænker man al den megen Nytte, som Mennesket har af Faaret, og som tiltager i Forhold til den Omhu, der drages for det, saa finder man intet overdrevet ved den Pris, der

er bleven sat paa dette Dyr fra gammel Tid. De taknemmelige Ægyptere holdt Faaret for et helligt Dyr. I Omegnen af Theben maatte intet Faar slagtes, undtagen paa en bestemt Dag i Aaret, ved Jupiter Ammons Fæst, paa hvilken en Bædder blev ofret; Skindet blev truffet af og hængt om Gudens Billede; men Kjødet blev begravet i en hellig Ligkiste. I Theben slagtede man Gje-der, derimod i Mendis, hvor disse sidste vare hellige, havde man Tilbedelse til at spise de ofrede Faars Kjød. Jupiter Ammon blev afbildet med et Bædderhoved.

Rabnet Ammon, paa Ægyptisk Amun, bethder Guden for Græs-gangene eller Sjorden, og det var naturligt, at denne Gud blev høiest hædret i Theben i Overægypten, da denne Landets sydligste Del fører til Meroe, hvorfra Ægypten blev befolket, og hvor Amun nød stor Tilbedelse. Bædderhovedet eller Bædderhornene, hvormed denne Gud altid sees afbildet, har sandsynligvis sin Oprindelse fra Oldtiden, da Verhjørerne levede af Faareavl som Nomader og ansaa Faarene som sin største Rigdom og bedste Betsignelse; thi betragtede de Faaret som Guddommens hpperste Gabe, saa fulgte det af sig selv, at de i sin simple, natur-

lige Gudsdyrkelse tilbade den høieste Gud i Skikkelse af dette Dyr. I Theben vare de største Templer for denne Gud, om hvilke de forbau-sende Ruiner endnu bære Vidne. Det er ret mærkeligt, at Amuntjenes-ten var fremherskende i Overægypten, medens Apistjenes-ten gjorde sig gjældende i Mellem- og Nedreægypten. Hist tjente Faaret, Nomadelivets Midtpunkt, her Thyren, Agerdyrningens Støtte, som Symbolet paa det høieste Gode.

Saa Israelliterne, der jo vare gaaede over fra Nomadelivet til Agerdyrningen, vedblev Faaret at spille en vigtig Rolle, og Faareavlen vedblev endog efter Palæstinas Erobring at være en Hovedhæsel for dette Folk. De mange øde Strækninger og Bjerge i Landet, der for en Del vare rigeligt forsynede med Salt og faltholdige Planter, afgave ppperlig Græsning. Der gaves meget rige Faareeiere, ja selv Kongerne holdt sine Hjorder og modtoge gjerne sine Underfaatters Hyltingsgaver i Faar og Uld. Hyrderne gave sine Faar, især de Bukke, der vare afrettede til at lede de Andre, særegne Navne, og mangen en Fattig havde som i Profeten Nathans Fortælling idetmindste et Faar, der fulgte ham overalt som en liden Hund.

Det gaar nedad Bakke.

(Efter det Engelske.)

“Det ser daarligt ud”, udbrød Forpagter Witt med en udtrykfuld Rysten paa Hovedet, idet han paa

en af sine daglige Spadserture gik forbi en forsvemt Hæde og et itu-brudt Gjerde.—“Ja daarligt”, sva-

rede Kameraten, til hvem Bemærkningerne var henvendt. "Det synes at gaa hurtig ned ad Bakke med vor Nabo Hansen. Jeg huffer godt, da Alt omkring hans lille Hus var net og ordentligt".—"Han synes altid at være en brav og flittig Mand", svarede den Anden, "jeg har juft et Par Støvler paa, som han har arbejdet, og de ere gode".—"Jeg har ogsaa brugt ham til mig selv og min Familie", var Svaret, "og jeg maa tilstaa, at han er en flink Arbejdsmand, men alligevel tror jeg, at jeg vil gaa ind til Jakob Smith nu og bestille et Par Støvler, som jeg skal have. Jeg har gjort mig til Regel aldrig at besygte den, som det synes at gaa tilgæters med. Der er altid en vis Fare forbunden med at hjælpe dem, som ikke ville hjælpe sig selv".—"Det er sandt, og da min Kone gjerne vilde, at jeg skulde se efter et Par Støvler til hende idag, vil jeg følge dit Exempel og gaa til Smith, men jeg liker ham ikke, for han er endoven og stridig Karl".—"Det synes alligevel, som han gjerne vil frem i Verden", svarede Forpagteren, og jeg vil gjerne hjælpe ham. Men jeg har et Grinde til Slagteren, og vil ikke opholde dig".

Sos Slagteren mødte de Naboer, som netop var Gjenstand for deres Samtale. Det er sandt, han havde et uordentligt Udseende, og med Hensyn til sit Valg af Kjøb tog han saameget Hensyn til Billigheden, at det ikke kunde undgaa Forpagterens Opmærksomhed. Efter nogle Bemærkninger gik den stakkels Skomager og Slagteren aabnede sin Regnskabsbog med en ængstelig Mine og sagde, idet han afveiede Kjø-

det: "Jeg tror, det er paatide, at Nabo Hansen og jeg afgjør vort Regnskab med hinanden nu. Korte Regninger gjør lange Denner". "Nu- gen Tid at tabe", bemærkede Forpagteren.—"Har du hørt om nogen Ulykke, Nabo Witt"?—"Nei jeg har ikke hørt Noget, men en Mand maa bruge sine Dine, ved du, og jeg anbetror aldrig mine Penge til den, med hvem det tydelig gaar nedad".—"Ganste rigtig, og jeg vil jende min Regning til ham endnu iaften. Jeg har blot opfat det, fordi den stakkels Mand har haft Sygdom i hele Vinter; jeg tænker, det har sat ham lidt tilbage; men alligevel maa jeg se til at være den Første".—"Taler I om Hansen", spurgte en af de Tilstedeværende, som syntes at være interesseret i Samtalen. "Gaar det nedad med ham, da maa jeg passe mig, han skylder mig en anseelig Sum for Læder; jeg havde tænkt at give ham en Maanedes Kredit, men af dette skjønner jeg, at det er sikrest at faa Pengene i min egen Lomme strax".

Hermed skiltes de fire Mænd og enhver gik til Sit med Hovedet fuldt af Tanter om Nabo Hansens Affærer, at det sandsynligvis snart vilde gaa ud for ham, og hvorledes de bedst skulde sikre sig Sit! I den anden Del af den lille By foregik der noget Vignende. "Kjære, er det ikke Madame Hansen, Skomagerens Kone, som kommer opad Trappen med en Pukke i Haanden", sagde Madame Milsen, Skrædderherren, til en af sine Hjælperster, idet hun trak sig tilbage fra Vinduet, hvor hun havde siddet og seet ud; hun vil vist have mig til at jø for sig, men jeg vover det ikke. Alle siger

det gaar nedad med dem, og jeg faar vist ingen Betaling".— "Hun har altid betalt os nøiagtig", svarede den Tiltalte. "Det er sandt, men det var i Lyffens Dage, og jeg vil ikke vove det".— Madame Hansens Indtrædelse hindrede Fortsættelsen af Samtalen. Hun blev tydelig forbausset over, at Madame Nilfen negtede at arbejde for hende, men da hun angav Trævelheden som Undskyldning, kunde hun ikke sige Noget og gif frag. Hun gif til en anden Sjerffe, men med samme Udfald; det var beshynderligt, hvor travelt Alle pludselig havde faaet det. Paa Hjemveien mødte den stakkels Kone Læreren ved en liden Skale i Nærheden, hvor 2 af hendes Børn gif. "Na, Madame Hansen, det var godt, jeg mødte Dem, jeg var just paa Veien til Dem. Vilde det være bekvemt at afgjøre vor lille Mellemregning iaf-ten? "Vor Mellemregning"? svarede hun forbausset, "Terminen er jo endnu ikke forløben!" "Kun den halve, men nu har jeg gjort mig det til Regel at indsamle Pengene paa den Tid; det er Noget, som mange Lærere i den senere Tid har begyndt med". "Jeg vidste ikke, at De havde forandret Deres Regler, og jeg har tænkt at betale Deres Regning til seddanlig Tid; jeg frygter, jeg ikke kan gjøre det tidligere". Læreren's Ansigt udtrykte høi Grad af Skuffelse, og idet han dreiede i en anden Retning, hørte han ved sig selv: "Netop som jeg havde ventet det; jeg faar ikke en Skilling; Alle sige, at det gaar nedad med dem; jeg maa se til at blive kvit Børnene paa en eller anden Maa-
de". Lidt stueffet over sit Møde

med Læreren gif Madame Hansen ind i den nærmeste Butik for at kjøbe Noget til Husholdningen. "Jeg har en liden Regning paa Dem; er det beleiligt for Dem at afgjøre den iaf-ten?" spurgte den høflige Butiksvend, idet han tog frem det Forlangte. "Er allerede Betalings-
tiden udløben?" spurgte hun forbausset.— "Na nei, ikke rigtig endnu, men det er trangt for Penge nu, og jeg er bange for ikke at faa ind det Udestaaende; og herefter vil jeg ikke give lang Kredit; der er den lille Regning, om De vil se paa den". "En 20 Spd. er ingen liden Sum for os netop nu", tænkte Madame Hansen og denne Tanke fulgte hende helt hjem. "Det er beshynderligt, at alle Regninger skal indbetales netop nu, da vi kjemper for at komme os efter vore Udgifter i Vinter. Jeg kan ikke forstaa det". Hendes Forlegenhed blev forøget ved at finde sin Mand med 2 Regninger i Haanden og et Ansigt, som udtrykte Engstelse og Misnøie. "Se her Marie", sagde han, idet hun traadte ind. "Her er 2 uventede Regninger, en fra Doktoren og en fra Læderhandleren, af hvem jeg kjøbte min sidste Beholdning. De kræve begge øieblikkelig Betaling, endstjønt de altid før har været villige til at vente nogle Maaneder, til jeg kunde finde en Udvei til at tilfredsstille deres Fordringer. Men en Ulykke kommer aldrig alene, og kommer en Mand først lidt agterud, er det, som alle Slags Sorger fare ind paa ham".—"Ja saa er det", svarede hans Kone. "Naboerne tror, at det gaar nedad med os, og derfor ere de rede til at give et lidet Pus. Her er igjen to Reg-

ninger, den ene fra Kjøbmanden og den anden fra Læreren".—Han fik ikke Tid at svare, førend det bankede paa Døren og en Gut, der kom med et pent sammenlagt Papir, traadte ind og derpaa hurtig forbandt igjen. "Slagterens Regning, skal jeg forsikre", udbød den forbaufede Skomager. "Hvad skal jeg gjøre, Marie; saa mange Penge skal der ud og saagodtsom ingen Indtægter; thi nogle af mine bedste Kunder have forladt mig, skjønt mit Arbeide har altid tilfredsstillt dem. Kunde jeg bare faa saa meget Arbeide som sædvanlig og den almindelige Kredit, skulde jeg nok snart tilfredsstillte alle disse Fordringer, men at imødekomme dem nu er umuligt, og at vedgaa min Mangel paa Evne til at betale vilde bringe mig endnu mere nedad".—"Vi maa gjøre vort Bedste og stole paa Herren", sagde hans Hustru opmuntrende, idet en ny Banker bragte Frygt for, at der atter skulde komme en Regning. Men denne Gang var det Farbroder Kristens venlige Ansigt, der viste sig, og idet han satte sig i den Lænestol, som Marie skyndte sig at sætte frem, sagde han paa sin venlige Maade:

"Vel Godtfolk! Jeg forstaar, at Verden ei gaar Eder saaledes efter Dasse som sædvanlig; hvad er i Veien?" "Der behøvede ikke at være Noget i Veien", var Svaret, "dersom Folk blot ikke forsøgte at lægge Noget til de Trængsler, som Herren har fundet nødvendige for os. Vinteren var prøvelsesfuld. Vi hjemføjtes af Sygdom og Ulykker, som vi søgte at bære med Taalmodighed. Alt vilde nu gaa godt, dersom mine Naboer ikke vare be-

stemte paa at støde mig ned". "Men der ligger Vanfælseligheden, Ven Hansen. Verden er egentlig. Alle eller ialfald den store Mængde sørger blot for sig selv. Dersom Folk ser, at en fattig Nabo gaar nedad Vasse, saa er deres første Tante, hvad Indskyldelse det vil have paa deres egne Affærer, og saasandt de kan sikre sig selv, saa bryder de sig ikke, om han gaar til Grunde derved. Den eneste Udvei er at bevare Skindet. Vis ikke noget Tegnetil, at det gaar tilgæters, og Alt vil gaa godt for dig".—"Meget sandt, Farbroder Kristen, men hvorledes skal det gaa til? Regninger, som jeg ikke ventede at blive krævede for i de nærmeste tre Maaneder, ere strømmede ind paa mig. Mine bedste Kunder har forladt mig og søger en lykkeligere Konkurrent. Kort sagt; jeg er paa Randen af en Afgrund og Intet uden et Mirakel kan frelse mig".—"Det Mirakel er meget let at udføre, indbilder jeg mig, min Ven! Hvor stor er den Gjæld, som ligger paa tungt paa dig, og hvor snart kunne I betale den under almindelige Omstændigheder?"—"Den udgjør ikke fuldt 100 Spd.", svarede Skomageren og med sit sædvanlige Arbeide skulde jeg kunne klare den paa tre eller fire Maaneder".—"Vi vil sige jer", var Svaret; "jeg vil laane dig 150 Spd. paa 6 Maaneder. Betal hver Skilling af din Gjæld og brug saa Resten til at pudse op din Butik og dit Hus; sæt navnlig det Udvendige i den gamle nette Stand. Forsøg det i nogle Uger, og vi skal se, hvad Virkning det vil have paa dine værdige Naboer. Nei, nei, tak mig ikke!

Jeg vil blot gjøre et Forsøg med Menneſtaturen. Jeg kjender dig fra gammel Tid og tvivler ikke paa, at mine Penge ere ſikre i dine Hænder”.

Uger gik, Farbroder Kriſtens Naad blev nøiagtig fulgt, og Forandringen i Skomagerens Udſigter vare virkelig forunderlige. Han blev nu nævnt ſom en af Byen meſt velſtaaende og driftige Mænd og mangen mærk-værdig Hiſtorie fortaltes for at forklare den pludſelige Forandring i hans Afſærer. Man antog almindeligviſ, at der var tilfaldt ham en Arb, ſom havde løſt ham ud af Pengekniben. Aldrig før havde man ſkjønnet ſaaledes paa hans Arbeides Skjønhed og Varighed. Den høilige Slagter lagde frem de bedſte Kjødſtykker, naar han traadte ind i Butikken, og var aldeles ligegyldig med Betalingstiden. Læreren fulgte Børnene hjem og talte i høie Toner om deres Flid og Evner, ja nævnte dem blandt ſine dygtigſte Elever. Modehandlerinden fandt pludſelig, at hun ikke havde ſaa ſtræffeligt meget at beſtille, hun ſkrev et venligt Brev til Madame Han-

ſen og forſikrede hende, at hun paa enhver Maade vilde gjøre ſig Umage for at efterkomme hendes Onſker.

”Netop hvad jeg ventede”, udbrød Farbroder Kriſten og gned ſine Hænder af Glæde, da den taknemmelige Skomager ved Enden af de 6 Maaneder bragte tilbage de Penge, han havde laant af ham i Nødens Tid. ”Netop ſom jeg ventede. En ubarmhjerlig Verden! Den er rede til at hjælpe en Mand frem, naar det ſynes, ſom at det gaar for ham, og ligesaa rede til at give ham et Puſ, hvis den finder, at det gaar tilbage med ham. For Fremtiden, kjære Hanſen, lad det under alle Omſtændigheder je ud, ſom om det gaar godt, ſaa vidt ſom du med Ærlighed kan, og med Guds Veſſignelſe til Eders Arbeide vil du være ſikker paa Fremgang. Du behøver derfor ikke at være ſaa ſikker, at du jo lægger Noget op og ſætter ind i Sparebanken for de onde Dage”. Med en tilfreds Mine lagde han derfor Pengene ind i ſin Legebog, færdig til at bruge dem til en lignende Barmhjerlighedsgjerning og gik ſaa hjem igjen.

Blandinger — Nytt og Gammelt.

Den tauſe Prædiken. I Præſten W. Tennants Menighed i Ny-England levede en Mand, ſom var bekjendt for ſine vantroe Meninger. For at bringe ham til at erkjende Kriſtendommens Sandheder havde Tennant engang anvendt megen Tid og Flid paa en Prædiken. Men

da han var kommen paa Prædikeſtolen og havde fremsagt nogle ſaa Ord af ſin Tale, blev han med Et ſaa forvirret, at han ikke kunde mindes Mere af den og ſaa ſig nødt til at tie, hvorefter han ſnart sluttede med en kort Bøn. Denne uventede Afbrydſe hos en Prædikant.

som ellers pleiede at forbanne ved sin Veltalenheds Magt, gjorde et forunderligt Indtryk paa den Vantroende. Denne Omstændighed bragte ham til at tænke og tro: "Til andre Tider maa dog en Herrens Kraft have hjulpet ham; thi hvad han mægter ved egen Kraft, det har idag vist sig". Denne Tanke banede Veie for andre gode Tanker, og tilsidst blev Gudsfornegteren en sand og levende Kristen. Saaledes virkede Herren her i sin Naade ved Tausched, hvad hans Tjener vilde udrette ved overbevisende Tale. Tennant pleiede efter den Dag ofte at sige, at hans stumme Prædiken var en af de mest velsignelsesrige Prædikener, han havde holdt.

I Modena i Italien har man maattet foretage dybe Brøndgravninger. Man finder nemlig der ikke Vand før i en Dybde af 120 Fod, og under et Stenlag, hvorfra det efter Gjennem boringen springer frem med Hestighed, flere Mand høit, op i den nysgravede Brønd. At dette underjordiske Vand staar i Forbindelse eller maaske udgjør en og samme Beholdning, lader sig formode deraf, at, naar Vandet springer op og fylder en ny Brønd, saa spænder det strax i alle de andre, indtil Vandet i dem alle kommer i Ligevægt og i samme Høide. Overalt, hvor man har gravet Brønde i denne Egn, har man truffet 3 forskjellige Lag i Jordens Dybde, som indeholde tydelige Spor af tidligere Beboelse. I en Dybde af 20 til 30 Fod finder man ovenpaa et Lag Muldjord Levninger af Bygninger, Grundmure og allehaande Husgeraad. 40 Fod dybere, eller i en Dybde af 60—70 Fod, støder man paa et

andet, endnu tidligere beboet Jordemon. Et Muldlag af omtrent en Fods Tykkelse indeholder her en Mængde Planter, Væxter og Trærødder i en forstenet Tilstand; ja man har endog i denne Dybde fundet et Figentræ med mange Frugter paa, aldeles fuldstændig forstenet, hvilket opbevares i Naturaliekabinettet i Modena. Endelig finder man endnu 25—30 Fod dybere, altsaa i en Dybde af 85—100 Fod, de tydeligste Spor til en tredie forhen beboet Jordstrækning. Her viser sig atter et sort Jordlag, som indeholder en betydelig Del Muld eller Humus, gjennemvoget med forenede Planterødder og med tydelige Levninger af Ternagerdyrkningsredskaber og Husgeraad. Især forunderligt har det været her at finde et sammenbundet Kornlag i forstenet Tilstand, med Aa og Straa saa tydelig kjendelige, endog med Kernerne, at man ved forsigtig Behandling kunde pille enkelte af disse uskadte ud.

Mærkelige Exempler paa Landskraft og Hærdighed. Thomas Carlyle, den berømte engelske Historikskriver, havde laant en lærd Nabo Manuskriptet til tredie Bind af sin franske Revolutionshistorie. Da Naboen ikke imidlertid havde vist den tilstrækkelige Paapaselighed overfor det kostbare Laan, var Manuskriptet faldt paa Gulvet, hvor Tjenestepigen om Morgenens fandt det og i sin Enfoldighed benyttede det til at tænde op paa Skorstenen. Det varede ikke længe, inden Bogtrykkeren forlangte Manuskriptet, og Carlyle sendte Bud til sin Nabo for at fordre det tilbage. Denne søgte allevægne, men fandt det naturlignis-

ikke, og tilfaldt spurgte han Pigen, om hun ikke havde seet det. Til sin Forførdelse erfarer han, at det kostbare Verk er tilintetgjort. Man kan lettere tænke sig end beskrive den uhyggelige Forfatteres Fortvilelse ved at erfare Manuskriptets Stjæbne; han var i en grændsels Forlegenhed, da han ikke engang havde et Udtag af det brændte Manuskript i Hænde; Bogtrykkeren trængte paa, og der var ingen anden Udvei end efter Gulommelsen at skrive Bindet paaant. Men Carlhyle gjorde det, skjønt denne anden Medstrømning af Verket var ligesaa pinlig, som den første havde været fornøielig, og hans uhyre Billiefferte har der ved set sig et Minde, som vil staa, saalænge som hans Bog lever.—Lorenzo Ghiberti, det femtende Aarhundredes berømteste Billedhugger og Billedstøber, arbejdede i over tyve Aar paa at fuldende den almindelig beundrede Kirkedør i Florenz, om hvilken Michel Angelo engang sagde, at den var værdig til at smykke Indgangen til Paradiset.—Den frempeflittige Spanier Lopez de Vega havde i sit halvfjerdsånds-tyveaarige Liv skrevet 2,300 Theatertykker med 21 Millioner Vers, og Poetern Hans Sachs digtede i Løbet af sit toogfjerdstyveaarige Liv 1,773 Skuespil og komiske Stykker og 4,275 Mesterjange.—Elihu Burrit, den berømtede Smed og

Fredsapøstel havde ikke saameget sin naturlige Begavelse at takke for de uhyre Sprogkundskaber, han besad, som en hensigtsmæssig Benyttelse af Tiden. Medens han tjente sit Brød som Smed og mindst i ti Timer om Dagen svang Hammeren, lærte han sig lidt efter lidt ti gamle og nye Sprog. Skjønt denne uhyre baade legemlige og aandelige Anstrengelse ofte paadrog ham Hovedpine og andre Vesberligheder, staaede han dog ikke sig selv, og hans Dagbog fra 1837 afgiver et mærkeligt Bevis herpaa. Saaledes skriver han: Mandag den 18de Juni, Hovedpine; 40 Sider af Cuviers Theori om Jorden, læst 64 Sider fransk, smedet 11 Timer. Tirsdag: 65 Linier Hebraisk, 30 Sider fransk, 10 Sider af Cuvier; 8 Linier Syrisk, 10 Linier Dansk, 10 Linier Bøhmisk, 9 Linier Polsk, lært 15 Stjernenavne udenad og smedet 10 Timer. Og saa fremdeles.—Virgil skrev 11 Aar paa Æneiden og anvendte en uhyre Tid paa at affile Versene, men var endda ikke tilfreds med sit Verk; adskillige Historieforfattere have omskrevet enkelte Kapitler 4, 8 ja 18 Gange, og Malherbes, en ældre fransk Digter, pyntede saalænge paa et Trøstedigt til en Ven, hvis Hustru var død, at denne, da Versene endelig ankom, levede meget lykkelig med sin anden Kone!

Indhold: Karl den Store.—Murer-Familien. (Efter det Tydske.)
 Faaret.—Det gaar nedad Bakke. (Efter det Engelske.)—Blandinger—
 Aht og Sammelte.